

CONTRA

nr 1 2013 (nr 227 från starten) årgång 39 Pris 25:-

Isen vid Nordpolen
Skogsbröderna
Cypern

garanterat politiskt inkorrekt

9 770347 647008

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra
Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare
Géza Molnár

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM
Telefon 08-720 01 45
E-post redax@contra.nu
Internet hemsida <http://www.contra.nu>
Sluten del endast för prenumeranter:
<http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html>
Användarnamn och lösenord finns endast i den tryckta versionen av Contra

Prenumeration

Minst 175, rekommenderat 250 kronor, per år. Inbetalas på plusgiro 85 95 89-4 eller bankgiro 5682-0392.

Studerande 95 kronor, ange skola/ universitet vid betalningen.

Finland: Minst 20 euro per år.

Bankgiro Danske Bank 800018-70846087.

Medarbetare

Styrelseordförande: Géza Molnár

Redaktion: Géza Molnár, C G Holm och Fredrik Runebert

Övriga medarbetare: Carl Andersson, Karl-Göran Bottwyk, Tommy Hansson, Bertil Häggman, Bertil Lindblom och David Stavenheim samt Christer Arkefors i Italien, Bertil Wedin i Mellersta Östern och Allan C. Brownfeld i USA.

Presslagd 2013-04-08
Carlshamns Tryck & Media AB,
Karlshamn 2013

I detta nummer av Contra, behandlar vi isen i Arktis. Omslagsbilden visar den ryska isbrytaren Krasin, som bryter is för ett amerikanskt fraktfartyg på väg till McMurdo-basen vid Antarktisk (alltså inte Arktis). Isen i Arktis under den gångna issäsongen har varit högst normal, inga spår av den globala uppvärmningen. Läs mer i artikeln på sidan 20.

CONTRA-NYTT

Contra behöver en ny redaktionslokal

Contra har sedan 15 år haft redaktion och möteslokaler nära Södra Station i Stockholm. Det redaktionella arbetet har under senare år förändrats och rationaliserats drastiskt. Lokalen är inte alls utnyttjad som förr. Alltmer av kommunikationen mellan redaktionens medlemmar sker per e-post och filöverföring. Redaktionslokalen används för möten och för att förvara Contras arkiv, knappast alls för redaktionellt arbete. Nuvarande lokaler är för stora (55 kvadratmeter) och ligger för centralt för att det ska vara ekonomiskt försvarbart att behålla dem. Vi har därför sagt upp hyresavtalet till den 30 september i år. Nu letar vi efter en mindre och billigare lokal – vilket innebär att vi söker oss utanför tullarna. Är det någon av läsarna som har ett bra förslag till lämplig lokal hoppas vi att ni hör av er till redaktionen. redax@contra.nu eller per telefon 08-720 01 45

Fortsatta förseningar för Contra

2011 blev vi efter med produktionen och det året kom bara fem nummer av Contra. Nummer 6 2011 kom först i januari 2012. Under 2012 kom det dock sex nummer av Contra, men vi lyckades inte arbeta igen eftersläpningen och nummer 6 2012 kom därför först i januari 2013. Det har därför tyvärr blivit en bra bit in på året innan årets första utgåva kommer till läsarna. Vi räknar dock med att hinna med sex nummer också i år, i bästa fall blir det också ett sjunde som gör att vi hinner ifatt med numreringen.

Vårt problem är att allt redaktionellt arbete med Contra genomförs av ideellt arbetande krafter, vilket gör att andra uppgifter kan komma emellan och fördröja arbetet med Contra.

För våra trogna prenumeranter vill vi klargöra att en årsprenumeration består av sex nummer i rad, oavsett när första numret på prenumerationen är och hur många månader det är mellan nummer 1 och 6. Den som har en prenumeration som löper från nummer 1 har alltså fått det nummer som kom i januari i år, men måste förnya sin prenumeration för det nummer som Du nu har i Din hand. För den som har en prenumeration från nummer 2 är detta sista numret på den gamla prenumerationen. Tillsammans med det sista numret på en löpande prenumeration skickar vi en påminnelse. Ett inbetalningskort följer med alla tidningar. Det kan användas för att beställa Contra-artiklar eller för att ge Contra ett bidrag.

Etiketter

Med detta nummer av Contra följer några av Contras klisteretiketter. Vi har sålt dessa arkvis, men en del av budskapen är inte längre aktuella. Vi har därför delat upp arken och distribuerar de etiketter som fortfarande är aktuella till våra läsare. Väl bekomme!

Vittnen från Gulag

Vi erbjuder våra läsare denna gång att köpa boken *Vittnen från Gulag*. Om Du sätter in 50 kronor på Contras plusgiro 85 95 89-4 och skriver "Vittnen" på talongen (eller på meddelanderaden om Du skickar in pengar från Din internetbank), så kommer boken per post. Boken innehåller vittnesmål från den Internationella Sacharovtribunalen i Köpenhamn. Offer för Sovjetkommunismen berättar om vad de upplevt i fängelser, fångläger och mentalkliniker. Boken gavs ut av Stiftelsen för mänskliga rättigheter i Östeuropa.

Skattetrycket har minskat

Trots budgetöverskott vill Borg vill behålla ”värnsskatten” som motsvarar 0,3 procent av skatteintäkterna

”Nya Moderaterna” har svält det mesta av sossarnas gamla politik och entusiasmen för dem är säkert begränsad hos många av Contras läsare.

Men det finns ett område där Alliansregeringen har gjort ganska bra ifrån sig, dock utan att knappast nämna saken i sin egen opinionsbildning. Sverige har länge varit landet med världens högsta skatter. Så är det inte längre, vi har bara världens näst högsta skatter (Danmark är värre). Och ser vi utvecklingen framöver så är det mer än troligt att även Frankrike går om Sverige inom några år.

Under tidigare perioder med borgerlig regering (1976–1982 och 1991–1994) har det varit mycket skattesänkarretorik, men lite praktik. Den andra perioden må förklaras, men knappast förlätas, på grund av den djupa ekonomiska krisen.

Under innevarande borgerliga regeringsperiod har skatteretoriken varit lågmäld, men det praktiska resultatet desto bättre.

När det gäller den generella inkomstskatten kan förändringarna synas vara små. Visserligen har ”skiktgränsen”, den inkomst där staten börjar ta ut inkomst-

skatt, höjts snabbare än inkomsterna, liksom gränsen för ”värnsskatten”. Men fortfarande är det 30 procent av de heltidsarbetande som betalar statlig skatt, medan avsikten vid den ”underbara natten” 1981 (då Folkpartiet kom överens med Socialdemokraterna om en långsiktig skattereform) var att högst tio procent skulle betala statlig skatt. Som mest (2000, 2002 och 2008) ansågs 40 procent av inkomsttagarna vara ”höginkomsttagare” som fick betala statlig skatt.

I praktiken har det dock skett bety-

cg.holm@contra.nu

dande minskningar av inkomstskatten genom jobbskatteavdragen. Därutöver har fastighetsskatten och förmögenhets-skatten avskaffats, momsens på restauranger sänkts, arbetsgivaravgifter sänkts för ungdomar med flera, samt RUT- och ROT-avdrag införts. I motsatt riktning går den fastighetsavgift som ersatte fastighetsskatten, höjda arbetsgivaravgifter för en hel del småföretag och en kraftig skärpning av ”flyttskatten”. Sammantaget innebär förändringarna att den totala

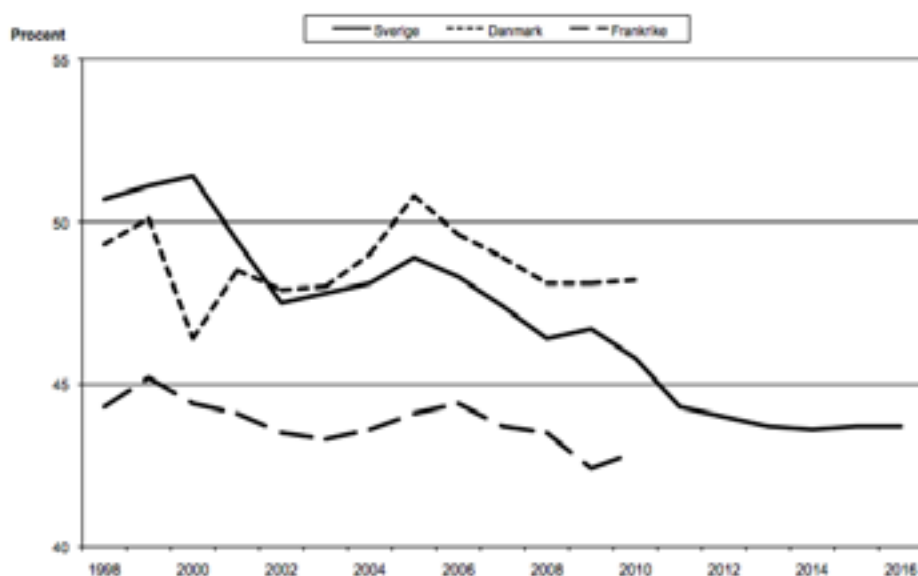
skattebördan har minskat med cirka fem procentenheter.

Det är märkligt att regeringen inte slår på trumman för detta trendbrott. Och det är också märkligt att regeringen signalerar att ”värnsskatten” ska behållas även under den mandatperiod som börjar 2014. Trots att ett avskaffande stod på Alliansen valprogram redan 2006. Värnsskatten inbringar mindre än 5 miljarder kronor av totala skatteintäkter på 1 600 miljarder kronor, det vill säga mindre än 0,3 procent av de sammanlagda skatterna.

I diagrammet visar vi utvecklingen för tre högskatteländer. Bara för Sverige har vi lyckats få fram prognossiffror framöver, varför linjerna tar slut vid 2010 för Danmark och Frankrike. Ätminstone för Frankrike lär det fortsätta brant uppåt med den nye presidenten François Hollande.

Vi har gjort det enkelt för oss genom att använda den officiella statistiken från OECD. Den berättar inte hela sanningen av hur stor del av samhällets totala inkomster som den offentliga sektorn lägger beslag på. I många länder, särskilt i Sydeuropa, är budgetunderskotten stora och staten spenderar pengar som ska betalas av kommande generationer. Även om skatterna (som vi använder i vår redovisning) är lägre är den verkliga offentliga sektorn större. Sjuk- och pensionsförsäkringssystemen påverkar också siffrorna. I Nederländerna är sjukförsäkringen en angelägenhet för den privata sektorn (men det är obligatoriskt att teckna en sjukförsäkring, ungefär som det är obligatoriskt att teckna en trafikförsäkring för den som har bil i Sverige). I Finland gäller liknande regler för pensionsförsäkringar. Nederländerna och Finland framstår därför rent tekniskt som lågskatteländer i jämförelse med länder där sjuk- och/eller pensionsförsäkring ingår i den statliga budgeten.

Skatt i förhållande till BNP

Rysslands egentliga planer för Cypern och Europa

- var sovjetrikets fall en bluff?

Ryssland har skaffat sig ett allt större inflytande på södra Cypern. Vilket inte minst märkts i samband med den cypriotiska bankkrisen. Fyrtio procent av landets banktillgodohavanden kontrolleras av ryssar. Medelklassryssar som lockats till Cyperns milda klimat, men också den ryska maffian som sett den grekiska delen av Cypern som en bra tillflyktsort för heta pengar.

Söndagen den 17 februari i år publicerade *Politis*, en grekiscypriotisk tidning, uppgifter – sanna eller osanna – om den sovjetiska utrikespolitiken år 1974. Det mest intressanta med *Politis* artikel är den ryska utrikesledningens starka reaktion mot den. Den ryska ambassaden på Cypern levererade snart ett hot om rättsliga åtgärder mot tidningen om den inte tog tillbaka de anklagande uppgifterna eller förelade bevis för att påståendena var sanna.

Det är givetvis en utrikesförvaltnings uppgift att försvara det egna landet – med fakta och tillrättalägganden, kanske även med lögn, men för en ambassad att i ett främmande värdland hota med att stämma en tidning torde vara högst ovanligt.

Reaktionen är kanske förvånande också med tanke på att man ganska allmänt världen över ser det nya Ryssland som ett slags fiende till den gamla Sovjetunionen. Med sitt flerpartisystem och alltmer privatägda näringsliv har det nya Ryssland kommit att framstå som ideologiskt nästan lika avlägset från Sovjetunionen som Förbundsrepubliken Tyskland är från Tredje Riket.

Rysk förnyelse – eller bluff?

Det är, eller har varit, tron på en sådan rysk förnyelse som har gjort att västliga länder har belönat Moskva med bidrag och förmånliga lån samt även med en omfattande militär avrustning i delar av Västeuropa.

Om nu Ryssland under Vladimir Putins befäl är berett att med aggressiv diplomati försvara sovjetkommunistisk politik vore det befogat att fråga sig om möjligen sovjetrikets dramatiska fall var något av en bluff, iscensatt just för att få in västlig hårdvaluta och få till stånd västlig avrustning så att det så kallade Kalla kriget kunde

hända.

Stora förändringar har skett i världen sedan 1991 då det nya Ryssland förklarade att Sovjetunionen och det sovjetiska kommunistpartiet hade upphört, och då det ”Kalla kriget” allmänt ansågs vara avslutat och vunnit av Väst.

de fortsätta mer eller mindre obemärkt med Ryssland som segrare.

Idén om att Sovjetunionen, för att kunna besegra Väst, någon gång skulle behöva inleda en falsk fredsoffensiv, presenterades så långt tillbaka i tiden som år 1930 i ett föredrag som hölls i Moskva av den sovjetiska regimen chefsstrateg Dimitri Manuilskij.

”Fredsoffensiven” skulle, enligt Manuilskij, genomföras så att det blev allmänt accepterat världen över att Ryssland inte längre utgjorde något hot mot de krafter som hade varit uttalade fiender. Dessa ”borgerliga” fiender skulle snart känna sig så trygga och säkra att de började ”sova”, bildligt talat, och bli veka och försvarslösa. När alla dessa feminiserade ”borgare” hade ”somnat” skulle Ryssland slå till mot dem med sin ”knutna näve”.

Allt detta skulle, sade Manuilskij, in-

---

bertil.wedin@contra.nu

---

träffa någon gång i framtiden. Hans föredrag blev utskrivet. Kopior tog sig till omvärlden och några amerikanska tidningar publicerade delar av det. Några av meningarna har citerats i västliga böcker. En skotsk adelsman, Baron Erskine of Rerrick, som hade arbetat inom den brittiska underrättelsetjänsten och beskrivits i brittiska tidningar som verklighetens James Bond, berättade för denne skribent innan han dog år 1995, att han alltid hade ett papper med Manuilskijs ord i plånboken, samt att han varje år sände kopior av citaten till Storbritanniens premiärminister. Han lät oss veta att han alltid fick tack för försändelserna och att Margaret Thatcher varje år som regeringschef höll med baronen om vikten av att ha citaten i åtanke som en varning för vad som

kunde hända.

Stora förändringar har skett i världen sedan 1991 då det nya Ryssland förklarade att Sovjetunionen och det sovjetiska kommunistpartiet hade upphört, och då det ”Kalla kriget” allmänt ansågs vara avslutat och vunnit av Väst.

Pierre Schori och Ryssland

Men snart rapporterades att det nya Rysslands internationella underrättelsetjänst var personalmässigt nästan identisk med ”nedlagda” KGB’s motsvarighet. USA, Belgien och Sverige rapporterade att den nya tjänstens fientliga verksamheter var intensivare än den tidigare.

Här och var i världen, bland annat i svenska farvatten, detekterades u-båtar vilka nationalbetecknades som ”ex-Sovjet”. Diplomatin hade blivit absurd. I stället för att beskriva båtarna som ryska, vilket de var nu när det nya Ryssland hade övertagit den sovjetiska militärmakten, gjordes fega hänvisningar till en före detta makt som ingen längre sade sig företräda.

I Sverige hade under många år Pierre Schori alltid visat sig vara på Sovjetunionens sida, men han kom också att framstå som en vän av det nya Ryssland och en förkämpe för en idé om att detta Ryssland skulle bli den centrala makten i ansträngningar att få en internationell socialism införd över hela Europa och i områden utanför.

Som född i Sverige år 1938 och av schweiziskt ursprung, blev Schori som en ganska ung man det svenska Socialdemokratiska Arbetarepartiets internationelle sekreterare och Olof Palmes kanske närmaste medarbetare. Beskriven av förre KGB-översten Oleg Gordievskij som den person som under många år var KGB’s

Turkiska trupper paraderar i Girne (på grekiska Kyrenia) på norra Cypern under Turkiska Republiken Norra Cyperns nationaldag den 29 oktober (Foto: C G Holm)

viktigaste informationskälla i Norden (se Contra 2 1999) och fördelaktigt porträtterad som kabinetssekreterare Peter Sorman i romaner av förre KGB-agenten Jan Guillou, höll Schori ett viktigt anförande i en skolaula i Kärrtorp, Stockholm, i november 1992, ett år efter Sovjetunionens nominella nedläggning. Några hundra till synes radikala socialister från både det socialdemokratiska partiet och det traditionellt Moskva-trogna Vänsterpartiet hade samlats för att lyssna till Schori som 1982–91 hade varit UDs kabinetssekreterare. Han sade bland annat:

”Kamrater. EEC, en klubb för kapitalister, har länge varit vår fiende. Men nu, när EEC har förvandlats till EG (Europeiska Gemenskapen), har organisationen blivit det verktyg med vilket vi skall genomföra socialismen i hela Europa och bortom. Ryssland kommer att bli den centrala makten i vad som skall heta Europeiska Unionen.”

FSB istället för KGB

År 1997 förklarade i en radiointervju med BBC World Service överste Jurij Kobaladze, talesman för det nya Rysslands underrättelsetjänst, att denna inte var olik Sovjetunionens KGB (vilken Kobaladze hade tjänat som spion under journalistisk täckmantel i England). Vi har på det hela taget, sade han, samma verksamheter, samma vänner och samma fiender.

På frågan om Oleg Gordievskij (KGB-översten som hade hoppat av från den

sovjetiska till den brittiska sidan långt före Sovjetunionens ”nedläggning”) fortfarande var dömd till döden i Ryssland för förräderi, svarade Kobaladze ”ja” och tillade att om det nya Rysslands underrättelsetjänst kunde hitta Gordievskij någonstans i England eller annorstädes skulle denne avrättas av en av den ryska tjänstens yrkesmördare.

Undertecknad har haft långa samtal med både Oleg Gordievskij och dr Vladimir Bukovskij (politisk fånge i Sovjetunionen under tolv år tills han kom ut till friheten i Väst genom en av britterna ordnad utväxling vid mitten av 1970-talet), delvis för radiosända och publicerade intervjuer. Båda har hävdat att det nya Ryssland inte är så väsensskilt från Sovjetunionen som allmänt tros vara fallet.

Bukovskij har också föreläst i det brittiska parlamentets underhus om ryska avsikter och EUs politiska natur. ”The European Union is the new Soviet Union”, sade han för tolv år sedan. ”Gamla KGB”, förklarade han, hade penetrerat Socialistinternationalen som i sin tur styrde EU.

Om Bukovskij hade rätt, rörde sig allt i den riktning, som Pierre Schoris Kärrtorpstal hade aviserat.

Sovjetunionens inblandning i den ”gamla” Cypernkonflikten

Gordievskij, Bukovskij och många fler som undertecknad har intervjuat delar meningen att Cypern-frågan är nästan

totalt missförstådd i den internationella debatten. En allmän uppfattning är att om man tar ställning i Cypern-frågan så stöder man antingen grekcyprioterna eller turkcyprioterna, eller skyller konflikten på Henry Kissinger eller det brittiska imperiet, som styrde Cypern från sena 1800-talet till augusti 1960.

Numera sägs sällan ett ord om hur sovjetiska agenter organiserade EOKA-terroristen mot de brittiska myndigheterna på 1950-talet, hur Sovjetunionen smugglade stridsvagnar, tunga kanoner och annan militär utrustning plus sovjetiska militära ”rådgivare” på 1960-talet till en plats på Cypern som FN-personal enligt FN-order inte fick besöka (men som svenska FN-officerare med hjälp av det brittiska flygvapnet fotograferade från luften).

Inte heller nämns att det var till stor del med sovjetisk militär hjälp som grekiska och grekcypriotiska militära och halvmilitära enheter utförde artilleriattacker mot turkcypriotiska områden från ungefär juni 1964, och framåt i tiden till juli 1974, då Turkiet intervenerade med militärmakt för att stoppa ett intensifierat grekiskt försök att utrota öns turkcyprioter.

Nästan aldrig nämns att KGBs kanske viktigaste man på Cypern på sena 1960-talet var Jevgenij Primakov, som senare blev KGBs förste vice ordförande och därefter, när Sovjetunionen hade ”upphört”, högste chef för det nya Rysslands underrättelsetjänst, SVR, och gick vidare till positionerna som det nya Rysslands utrikesminister och premiär-

minister.

Under Primakovs tid på Cypern som hemlig KGB-organisatör och icke-hemlig Mellanöstern-korrespondent för sovjetisk radio och den sovjetiska tidningen Pravda gjordes stora, numera nästan bortglömda, upprustningar med sovjetiska vapen av den grekcypriotiska militärmakten.

Kanske inte helt bortglömt är att den grekcypriotiska administrationen (som är allmänt erkänd som ”Cyperns regering” men som på inget sätt kontrollerar den norra, turkcypriotiska delen av ön) år 1997 ingick ett avtal med Boris Jeltsins Ryssland om försäljning till södra Cypern av fyrtio S-300 PMU 1-robotar, raketar som, om de hade placerats på den grekiska delen av Cypern, kunde ha sänts till mål var som helst i Turkiet.

Turkiet svarade med en hård attityd och förberedde sig för krig genom att hota att blockera Cypern och med militära medel helt sonika hindra den ryska leveransen till ön som ju ligger nära den turkiska sydkusten. I februari, 1998, intog den ryske utrikesministern Jevgenij Primakov också en hård attityd, åtminstone verbalt, med att försäkra att ingenting kunde stoppa den utlovade ryska leveransen. Men den blev inte av. Ryssland gav upp när någon fredsmäklare hade föreslagit kompromissen att raketerna kunde placeras någonstans på det grekiska fastlandet.

Kommunistiska presidenter

År 2008 inträffade något för EU historiskt och minnesvärt. För första gången fick ett medlemsland i EU en öppet kommunistisk statschef. Grekcyprioten Dimitris Christofias, född år 1946 och universitetsutbildad i Sovjetunionen där han skördade en doktorsgrad i historia, blev vald till Republiken Cyperns sjätte president.

Sovjetiska organisatörer bildade ett kommunistparti (Communist Party of Cyprus) på brittiska Cypern år 1926 men fem år senare förklarade brittiska myndigheter partiet vara illegalt. Snart ombildades organisationen med ett namn som inte innehöll ordet ”kommunist”. Det fick ett grekiskt namn som betyder ungefär ”Det Progressiva Partiet för Arbetande Människor”, men har kommit att bli bättre känt med den grekiska akronymen AKEL. AKEL blev förbjudet av briterna år 1955 men legaliserades året innan Cyperns avkolonisering år 1960 och har sedan dess

alltid varit öppet kommunistiskt.

AKELs ledare har alltid hyllat och försvarat Sovjetunionens kommunism, men har sedan 1991 också visat trohet gentemot det Nya Ryssland som om de tog för givet att det senare är den ur marxist-leninistisk synvinkel rätta fortsättningen på den förra.

När AKEL-veteranen Dimitris Christofias hade blivit den grekiska Cypernrepublikens president blev han bjuden till Moskva av Rysslands dåvarande president, Dimitri Medvedev. I publicerade rapporter från mötet nämndes inget om något motsatsförhållande mellan Sovjetunionen och det nya Ryssland.

Något som möjligen inte uppmärksammades mycket i ”mainstream news media” var att när Moskva-kommunisten Christofias blev president och regeringschef för den södra delen av Cypern, hade den norra delen, som låg och ännu ligger utanför EU, också fått en Moskva-trogen kommunist som president och regeringschef.

Hela ön var kommuniststyrd. I den Turkiska Republiken Norra Cypern, som är helt erkänd som sådan bara av Turkiet, hade i parlamentsval år 2004 det turkcypriotiska kommunistpartiet CTP vunnit. Några månader senare, i april, 2005, hade den avgående CTP-ledaren Mehmet Ali Talat vunnit presidentvalet.

CTP bildades år 1970 på Cypern av turkcyprioter som hade bott och studerat gratis i Moskva och blivit lojala med Sovjetunionen. Initialerna står för turkiska ord som betyder Republikanska Turkpartiet.

Det väckte ingen stor uppmärksamhet att Cyperns båda stater hade fått kommunistisk ledning, och världen skakades heller inte när de två Moskva-trogna presidenterna inte längre styrde sina smårika. I ett val på norra Cypern år 2010 slogs Talat ut av förre premiärministern och läkaren Dervish Eroglu. Efter presidentvalet nyligen i den grekcypriotiska republiken kom Nicos Anastasiades att den 28 februari i år efterträda Christofias. Både Eroglu och Anastasiades skulle kanske kunna beskrivas på svenska som ”moderater”.

Samtal mellan cyprioter

Det på Cypern som ägnas störst internationell uppmärksamhet är ironiskt nog de till synes eviga och plågsamt töntiga

”samtalen” mellan turkcypriotiska och grekcypriotiska ledare under ordförandeskap av någon som företräder FN (på senare år förre australiske utrikesministern Alexander Downer). Dessa har pågått i decennier och möjligen aldrig lett till annat än sömniga uttalanden med meningslösa plattityder.

Men de sysselsätter och avlönar generöst flera tusen ”diplomater” inte bara på Cypern utan även i EUs och FNs byråkratier samt i många länders utrikesförvaltningar.

I skuggan av detta pinsamma spektakel pågår hela tiden en mer eller mindre ouppmärksam framflyttning av ryska positioner, och denna förändring stöds av kommunistpartierna AKEL och CTP, även när dessa inte har den formella makten.

Kommunistpartier är oftast verksamma, även när de har klen stöd av väljarna. När de inte vinner, utövar de inflytande via frontorganisationer och institutioner som står över demokratin och är oberoende av väljare.

Förryskning av södra Cypern

När den svenske kommunistledaren Carl-Henrik Hermansson (ledare 1964–1975 för Sveriges Kommunistiska Parti, snart omdöpt till Vänsterpartiet Kommunisterna och numera känt som bara Vänsterpartiet) år 1987 hade bjudits till det av kommunisterna dominerade Sverige Radio för en radiointervju med historiska tillbakablickar, inledde presentatören programmet med smickrande ord om att ”allting”, som Hermansson och hans kommunistparti hade föreslagit eller krävt, förr eller senare hade blivit accepterad verklighet. Hermansson replikerade (blygsamt?): ”Kanske inte helt allting.” Även så, ett imponerande resultat för ett parti som, om undertecknad minns rätt, sällan fick mycket mer än fem procent av rösterna i riksdagsvalen.

Kommunistiska AKEL har länge framstått som Cyperns mest energiska politiska parti, även när det varit i oppositionsställning. Det har bidragit till en stark och oavbruten förryskning av södra Cypern där det nu finns sex ryska radiostationer och där flera ryska tidningar utges. Många förmögna ryssar bor med sina familjer i lyxiga bostadsområden som är omgärdade av murar och har beväpnade vakter vid infarten, så kallade gated com-

munities.

För cirka tjugo år sedan publicerades uppgifter i turkcypriotiska tidningar på norra Cypern om att tusentals ryssar hade bosatt sig på södra Cypern och att bland dessa fanns många som hade identifierats som före detta sovjetiska militärer eller KGB-officerare. Efter Sovjetunionens ”fall” hade det blivit lätt för det nya Ryssland att placera spioner på Cypern. Agenter kunde behålla sina riktiga identiteter och helt enkelt kalla sig ”affärsmän” eller ”pensionärer” för att få bo på ön.

På södra Cypern fanns nu också ett träningsläger för cirka 800 guerrilla-män eller terrorister från PKK, den kurdiska organisationen som anser sig vara i krig mot Turkiet. PKK är marxist-leninistiskt och förlade sitt världshögkvarter till Moskva år 1985. Det flyttades inte när Moskva hade blivit huvudstad i det nya Ryssland.

Södra Cypern är landet där Slobodan Milosevic och andra utpekade krigsförbrytare placerade sina hemliga förmögenheter och där den norske landsförvärdaren och KGB-mannen Arne Treholt startade sitt nya liv som affärsman och turistguide.

Det är landet där ryssar kör bilar av märkena Ferrari och Porsche (de kan hyras för 1 500 euro om dagen).

Där finns mängder av ryska banker

och andra ryska företag som attraherar privata investeringspengar. Mycket av detta går sedan vidare till ryska företag i Ryssland. Som ett resultat av detta, enligt Morgan Stanley, sänds från södra Cypern till Ryssland årligen tre gånger mer pengar än vad som utgör hela södra Cyperns legala ekonomi.

Hjälppaket till södra Cypern

Det meddelades den 16 mars i år att eurozonens finansministrar hade beslutat att ge södra Cypern ett hjälppaket (bailout package) på tio miljarder euro. Överenskommelsen hade föregåtts av en lång tvekan, eftersom ej minst tyskarna har velat varna att hjälppengarna kan komma att hamna i fickorna på ryska bankirer.

Hela tiden flyter resurser i riktning mot ett Ryssland som ser kapitalistiskt ut, men som i möjligen alla viktiga avseenden hålls ihop av en diskret men stark lojalitet med den gamla Sovjetunionen. Med sina ökade resurser blir detta Ryssland en allt starkare makt i Europa. Det ser verkligen ut som om Moskva följer Dimitri Manuilskijs plan från 1930, den som något ekade i Pierre Schoris tal i Kärntorp år 1992.

Nu finns minst 30 000 välmående ryssar på södra Cypern. En av deras favoritstäder, Limassol, har fått smeknamnet Limassolgrad. Grekcypriotiska män upp-

ges vara ivriga att gifta sig med ryska kvinnor för att komma in i de ryska affärskretsarna varav många anses tillhöra den ryska maffian.

Antalet ryssar på Cypern är större än antalet briter under den brittiska kolonialtiden. Vad som sker är en rysk kolonisering av Cypern. Den är mycket tydlig i den södra delen, men smyger sig på också ganska snabbt in i den norra delen.

Det har hittills gått så bra för ryssarna på Cypern att många av dem har blivit stöddiga och fordrande, och detta torde förklara den ryska Cypern-ambassadens hot att dra den grekcypriotiska tidningen *Politis* inför rätta.

Tidningen hade skrivit att Sovjetunionens ledning år 1974 lät Turkiet veta att den inte ämnade hindra den turkiska krigsmaktens intervention på Cypern i juli det året. Såvitt denne skribent vet, hade tidningen rätt, men beskrivningen passar inte den bild som det nya Ryssland vill projicera: ett rike som redan på sovjetisk tid stod lojalt på grekcyprioternas sida.

Man kan fråga sig hur det skulle gå om ryska beskickningar i andra länder, som till exempel Sverige, började hota med rättsliga åtgärder mot tidningar och tidskrifter som har varit kritiska mot Sovjetunionen. Är Contra-redaktionen beredd?

BREV TILL CONTRA

Tibet i flammor!

Nästan hundra tibetaner – mestadels munkar och nunnor – har satt eld på sig själva som en flammande protest mot det kinesiska styret i Tibet. De flesta dog i sin protest och det säger vad man menar om Folkrepubliken Kina och dess ockupation av Tibet. Detta är otvivelaktigt fjolårets mest orapporterade nyhet.

Kineserna försöker med alla upptänkliga – och otänkbara – medel att lägga ett lock på händelserna, särskilt för att de flammande protesterna är ett mycket känsligt ämne.

Hårdhandskarna är som vanlig svaret på protesterna, och det är naturligtvis förenat med stränga straff att försöka förmedla nyheter till omvärlden om vad

som sker i Tibet. Och det är väl knappt förvånande att det är Dalai Lama och exilregeringen i Indien som får skulden för att ligga bakom protesterna mot de kinesiska myndigheterna. Och kineserna vidhåller myten att Dalai Lama önskar en oavhängig tibetansk stat.

Det är helt fel. Dalai Lama har sedan länge accepterat självstyre inom Kinas gränser. Han har accepterat kinesisk kontroll av utrikes- och försvarspolitik. Men han kräver respekt för den tibetanska kulturen, för religionen och respekt för de mänskliga rättigheterna, också i Tibet.

Folkrepubliken tror emellertid att tiden arbetar för dem. Efter Dalai Lamas död

har de troligen planer på att få en ny och lojal – Dalai Lama utnämnd. Och därmed skulle Tibet-frågan vara löst! Det återstår att se om så blir fallet. Det motsatta kan mycket väl bli fallet. Unga ilska tibetaner kan både gå ut på gatorna och dra upp i bergen för att kämpa för ett självständigt Tibet och därmed förkasta den nuvarande Dalai Lamas icke-våldslinje. Därför borde det vara i Folkrepublikens intresse att få till stånd en förhandlingslösning med den nuvarande tibetanska exilregeringen. Dalai Lama har som bekant lämnat uppdraget som politisk ledare för tibetanerna. Ingen kan vara betjänt av att de flammande protesterna blir en del av Tibets vardag också under 2013!

Nils Tore Gjerde

Det fiskala stupet

– och USAs verkliga problem

När USA stod på kanten av det ”fiskala stupet” röstade Representanthuset 257–167 mot en av Senaten godkänd lag som skulle ha undvikit drastiska skattehöjningar och utgiftsminskningar. Som svar på omröstningen stack aktiekurserna i höjden. Vad ingen brydde sig om var att varken Republikaner eller Demokrater gjorde några ansträngningar att ta itu med de ekonomiska problemen i landet. Kongressen sparkade, vad som nu blivit ett talesätt, burken ytterligare en bit bort längs vägen.

Den demografiska utmaningen

Vad vi har framför oss – och det verkar inte vara någon i Washington som är beredd att ta itu med saken – är de massiva strukturella underskotten när ”baby boomers” [USAs motsvarighet till ”fyr-tialisterna” i Sverige, i USA är de dock i stort sett fem år yngre eftersom USA fortfarande var engagerat i Andra världskriget när det svenska barnafödandet tog fart 1943] kommer att pensioneras.

År 1900 var en av 25 amerikaner över 65. 2030, om 17 år, kommer en amerikan av fem att vara över 65. Eftersom det finns en rad program som ger stöd till de äldre kommer den här ändringen att få långtgående konsekvenser för statsfinanserna.

År 1960 gick det fem arbetande på varje pensionär, 2025 kommer det bara att vara två. År 1975 utgjorde pensionerna, Medicare [sjukvård för äldre] och Medicaid [sjukvård för fattiga] 25 procent av de federala utgifterna. Idag är de uppe i 40 procent. Inom tio år är siffran över 50 procent.

Vi har skjutit problemet framför oss genom att låna. Vår skuld är ungefär 100 procent av BNP [i Sverige 35 procent]. De federala utgifterna, borträknat bidrag, försvar och ränta på statsskulden, har minskat under många år. Medicaid är nu delstaternas största utgiftspost och kostnaderna har ökat med över 20 procent under vart och ett av de två senaste åren.

Trenden tar ökad fart. Peter G. Peterson-stiftelsen räknar med att USA 2040 kommer att använda 10 procent av BNP

bara för att betala räntor. Idag är siffran 1,4 procent.

Strukturella reformer behövs

Kongressen och president Obama ställde förra året upp scenariot med det ”fiskala stupet” för att, som man sa, tvinga fram rätt beslut. Men behovet av genomgående strukturella reformer lämnades därhän.

Att låta diskussionen om vår ekonomiska framtid handla om huruvida en eller två procent av de rikaste ska betala mer i skatt är att smita från de verkliga problemen. Det verkliga problemet är att beslutsfattarna – från bägge partierna – lovat både stora förmåner från staten och låga skatter. Det kanske är så demokratin fungerar, medborgarna vill ha bägge. Men ingen i Washington är redo att säga den bistra sanningen, att man inte kan få det man inte betalar för.

---

allan.c.brownfeld@contra.nu

Kongressens budgetbyrå säger så här: ”Med en åldrande befolkning och med hälsovårdskostnader som kan förväntas fortsätta att växa snabbare än ekonomin, kan USA inte upprätthålla de federala utgiftsprogrammen med den skattenivå som vi varit vana vid.”

Robert Samuelson, kolumnist i Washington Post, skyller på bägge partierna:

”Huvudorsaken till att vi fortsatt med destruktiva och oavslutade konfrontationer kring budgeten är inte att Republikanerna har varit oresonliga om skatterna, utan att president Obama vägrar att medge att pensionerna, Medicare och Medicaid, driver fram framtida underskott. När Republikanerna gör eftergifter på skattesidan får de lite i gengäld... Precis som att många Republikaner inte vill höja skatten med en enda cent är det många Demokrater som inte vill sänka förmånerna med en enda cent.”

Ett exempel, när det kom ett förslag om att man skulle ändra det index med vilket pensionsförmånerna justerades från konsumentprisindex till ett reviderat index röstades förslaget ner, trots att det bara handlade om en mindre justering. Försla-

get skulle ha sparat 100 miljarder dollar under tio år, under en tid då utgifterna skulle ha uppgått till många biljoner.

Extremister på bägge sidor styr

När landets befolkning åldras och hälsovårdskostnaderna går upp måste inkomsterna höjas, samtidigt som man får kontroll över pensioner, Medicare och Medicaid. Inget förslag som inte tillgodoser extremister på bägge sidorna har i dagsläget chans att röstas igenom.

En eftertänksam kongressledamot, demokraten Michael Bennett, röstade emot det fiskala stupet, eftersom han menade att det inte innehöll någon mekanism för att sänka utgifterna.

”Att gå över stupet är ett dåligt val och att fortsätta att vägra finna sig i de ekonomiska realiteterna är ett dåligt val. Bevisbördan måste flyttas från dem som vill uppnå förändringar till dem som vill behålla det som det är idag. Om vi bara kunde koncentrera oss på att låta våra barn slippa den skuld de inte medverkat till, så skulle vi kunna uppnå en meningsfull dialog.

”Politiken i Washington följer inte längre våra föräldrars och farföräldrars exempel, när det första jobbet skapade nya möjligheter, inte färre, för de generationer som skulle följa efter. Den politiska debatten idag är ett nollsummespel som skapar fler problem än lösningar.”

Olyckligtvis är det nog så att saker och ting måste bli sämre än de redan är innan Demokrater eller Republikaner börjar fatta de hårda beslut som vårt samhälle kräver för en hållbar framtid. Det är svårt att se riktigt ledarskap i Washington idag.

Grundlagsfäderna skulle vara besvikna

Grundlagsfäderna skulle vara besvikna över dagens styre, men de skulle inte vara förvånade

Att vårt styre mer och mer blir okontrollerat, blir fler och fler amerikaner varse om. Vi fortsätter att satsa på stora nya offentliga program, som vi, oavsett om vi håller med om programmets tjänster eller inte, är sådant som vi vägrar

I Kongressen lyckas man inte komma fram till de verkliga problemen, eftersom Demokraterna vägrar att acceptera en enda cents förmånssänkning och Republikanerna vägrar att acceptera en enda cents skattehöjning.

att betala för. Hur länge kan ett samhälle fortsätta att vägra att betala, utan att det drabbas av konsekvenser.

Tendensen att fortsätta att spendera utan att vara beredd att betala fortsätter oavsett vilket parti som sitter vid makten. Diskussionen om det fiskala stupet tas inte på allvar av politiker som fortsätter att subventionera sina speciella intressegrupper, intressegrupper som betalar deras valkampanjer. Som många har sagt: ”Vi har den bästa Kongressen som kan köpas för pengar”.

Grundlagsfäderna, om de kom till dagens Amerika, skulle vara besvikna över vad de såg. Men de skulle inte vara överraskade. De var när allt kommer omkring, eftertänksamma när det gäller den mänskliga naturen och hur den påverkar vårt styrelseskick.

Mycket har ändrats. Grundlagsfäderna förutsåg inte bilen, flygplanet, televisionen, datorn, mobiltelefonen och annat som är självklara inslag i det moderna samhället. Men medan världen omkring oss ändrats är vi fortfarande samma människor.

Om det inte vore så skulle vi inte nu på 2000-talet kunna identifiera oss med de teser som skrevs av Platon eller Aristoteles, eller karaktärerna i Shakespears dramer. Och Moses och Jesus lärdomar skulle inte vara så relevanta för den moderna människan, som de faktiskt är.

Grundlagsfäderna var inte utopister. De insåg människans sanna natur och försökte skapa en regering som skulle vara i överensstämmelse med, inte motsatt, den

naturen. Alexander Hamilton [Alexander Hamilton var USAs förste finansminister 1789–1795] påpekade:

”Vi har redan sett nog av de brister och extravaganser som lovat att vi ska komma bort från brister, svagheter och ondska. Är det inte dags att vakna upp från den bedrägliga drömmen om en gyllene tidsålder och acceptera att vi, liksom världens andra invånare, än befinner oss fjärran från den perfekta visdomen och dygden.”

Istället för att betrakta människan och staten i positiva termer hade grundlagsfäderna en motsatt inställning. John Adams förklarade att ”Vemhelst som grundar en stat och stiftar adekvata lagar måste utgå från att alla människor är onda av naturen”. Och som om han talade till dem som ser lösningen på alla problem i en jämställd demokrati försökte Adams lära av historien:

”Vi må vända oss till varje blad i historien som vi hittills vänt och vi hittar bevis för att de människor som inte är underkastade kontroll har blivit orättvisa, tyranniska, brutala, barbariska och grymma, lika illa som hos någon kung, senat eller annan okontrollerad myndighet...”

Grundlagsfäderna fastslog att makten skulle vara begränsad och att makt korrumperar. I *Federalist Papers* skrev James Madison [han var USAs fjärde president 1809–1817]:

”Det är min reflektion om den mänskliga naturen att sådana begränsningar måste till för att begränsa styrets missgärningar. Men vad är en regering annat än

en spegel av den mänskliga naturen? Om människan vore änglar skulle det inte behövas någon regering. Om änglar skulle styra människan skulle det inte behövas vare sig interna eller externa kontroller. Men när man sätter upp ramarna för ett styre där människor styr människor ligger den stora svårigheten att du först måste få regeringen att kontrollera människorna och sedan se till att regeringen kontrollerar sig själv.

Förvisso, skulle grundlagsfäderna komma till Washington imorgon skulle de bli besvikna, men inte förvånade.

Minska skulderna

Politiker från bägge partierna talar om att minska skulderna, men ingen verkar redo att vidta de åtgärder som behövs

Statsskulden på 16 biljoner dollar växer med 4 miljarder dollar om dagen. Detta är, sammanräknat med vad regeringen är skyldig olika fonder, mer än 100 procent av BNP. Delstaternas skulder är ungefär 3 biljoner dollar och deras ofinansierade övriga åtaganden ytterligare 4 biljoner. Skulder i den här storleksordningen kommer aldrig att betalas.

Den republikanske senatorm Tom Coburn har påpekat att amerikanska Rikskontrollverket (GAO) under de två senaste åren har påpekat att Kongressen fattat beslut om dubbla utgiftsprogram på mer än 200 miljarder dollar. Det finns till exempel 47 olika arbetsträningsprogram fördelade på nio olika myndigheter. De kostar sammanlagt 18 miljarder dollar, men ger inte mycket till resultat. GAO

fann dussintals andra områden där en rationalisering av dubblerade program skulle kunna ge bättre resultat till lägre kostnad.

GAO identifierade 209 olika program inom vetenskap, teknologi, ingenjörsvetenskap och matematik, som drevs av 13 olika federala myndigheter och som kostade 3 miljarder dollar:

Dubbling är en del av problemet. Vår budget är full av vansinniga exempel på slöseri och dålig administration. Ett exempel, regeringen har lånat 20 miljoner dollar av kommande generationer för att betala arbetslöshetsunderstöd till dollarmiljonärer. Medel som var avsedda att användas för att samordna underrättelseverksamhet och contraterrorism vid Departementet för Inre Säkerhet har använts för platt-TV, SUV-bilar för privat bruk och underrättelser som har betecknats som värdelösa och irrelevanta. Vad Washington saknar är inte möjligheter att spara utan politiskt mod att fatta konkreta beslut. Miljoner amerikanska familjer lever redan under skuggan av hårda beslut. Det är dags att politikerna i Washington också hamnar där.

Små nedskärningar föreslås

Ofta talar politikerna om att skära ned utgifter och avdragsmöjligheter som egentligen inte betyder så mycket. Till exempel Mitt Romneys förslag att stoppa "Big Bird" (en populär figur för barn i det statligt finansierade TV-nätet PBS) eller president Obamas löfte att stoppa avdragen för företag som flyttade amerikanska arbeten utomlands. Obama la fram förslaget i sina annonser om "ekonomisk patriotism". Kolumnisten Timothy Carney sammanfattade vad det egentligen handlade om:

"Det låter bra. Men vad talar vi om? Inte mycket. En kostnad som företagen gör avdrag för är att flytta anläggningar och maskiner utomlands. Obama vill göra den kostnaden ej avdragsgill. Kostnaden skulle förvandlas till en del av företagets vinst. Skatteregeln skulle ge den federala regeringen ytterligare 14 miljoner dollar i skatteintäkter, eller 0,0005 procent av den federala budgeten".

Inget av partierna talar om att dra in på stöd som verkligen kostar något. Veronique de Rugy vid Mercatus Center vid George Mason University skriver:

Den store vinnaren i presidentdebatterna var den statliga budgeten. Mitt

Romney pekade ut några små federala program som han anser vara mogna för nedläggning. President Obama gjorde inte ens det. "Men den nuvarande utgiftsnivån är inget alternativ. Allt måste tas upp till prövning. Vi hamnade inte i den fiskala krisen över en natt och det kommer att ta oss tid att komma ur den".

Allt måste tas upp till prövning. Inclusive Pentagon, som tar 18 procent av den federala budgeten. Men hittills verkar politikerna vara obenägna att kapa något som har stora intressegrupper som kan stå upp och försvara sina intressen. Idag är 30 procent av den federala regeringens utgifter finansierade med upplåning. Med den framtida explosionen i kostnadsnivån för sociala program som pensioner, Medicare och Medicaid, för att inte tala om Obamacare, kommer vi att drunkna i skulder.

Hur illa måste det bli innan politikerna börjar bry sig på allvar?

Ingen bryr sig om företagsstöd

En form av statliga bidrag som ingen nämner: Företagsstöd

I presidentvalskampanjen diskuterades de som får statligt stöd och vikten av att skära ner på det. Den statliga hjälpen vill vi se koncentrerade till de som har det sämst ställt, till exempel livsmedelsstödet i form av "food stamps" [som numera praktiskt är ett debetkort som man bara kan handla mat för]. Men varken republikaner eller demokrater tog upp statligt stöd till företagen. Politikerna räddade både bilindustrin och Wall Street, men när de ska skära ned på bidrag blir det inte företagsstödet som kapas. Det skulle kanske se annorlunda om inte bägge partierna levde på bidrag från dem som får just statliga stöd.

Cato Institute publicerade nyligen en rapport som drog slutsatsen att stöd till företagen uppgick till 100 miljarder dollar per år. Stödet kommer från många olika departement. Jordbruksdepartementet, Handelsdepartementet och Departementet för bostäder och energi.

Heritage Foundation, en konservativ tankesmedja i Washington, menade att en begränsning av företagsstödet skulle minska korruptionsrisken, men också bidra till snabbare tillväxt eftersom företag som inte får statligt stöd växer snabbare.

Ett tidigt exempel på statligt stöd var en experimentell breeder-reaktor vid Clinch river i Tennessee som byggdes på

1970-talet med 1,7 miljarder dollar i statligt stöd (under en republikansk regering). Den producerade aldrig någon energi. Synthetic Fuels Corporation var en hörnsten i president Carters energipolitik och kostade skattebetalarna 2 miljarder dollar innan bolaget stängdes.

Obama-regeringens ansträngningar att stödja "grön" energi har inte varit mer lyckade. Solyndra, Raser technologies, Ecotality, Nevada Geothermal, Beacon Power, First Solar och Abound Solar. Alla har gått i konkurs eller kommer rimligen att göra det inom kort. Och alla har fått generöst statligt stöd.

Flödet av stödpengar till näringslivet ökar oavsett vilket parti som sitter vid makten. Exelon Corp., ett energibolag i Chicago, gav stöd till Obamas valkampanj. Exelon fick 200 miljoner dollar i stimulansstöd och 600 miljoner dollar i lånegarantier. Ett av Exelons dotterbolag fick 200 miljoner dollar i stöd för att installera "smarta elmätare" i Philadelphia.

I smeten tillsammans

Republikaner och Demokrater sitter i smeten tillsammans. Sheldon Richman påpekar att republikanernas vicepresidentkandidat förra året, Paul Ryan, röstade för alla de stora stödprogrammen under Bush-åren: No Child Left Behind, Medicares läkemedelsprogram, bostadssubventioner, utvidgat arbetslöshetsunderstöd, bankräddningarna och stödet till Chrysler och General Motors. Ryan sa när han röstade ja till bankstödet: "Fru talman. Detta lagförslag går emot mina principer. Men jag kommer att rösta för, för att bevara mina principer".

William O'Keefe talar om låtsaskapitalism, där företag satsar skattebetalarnas istället för aktieägarnas pengar, något som inte kommer att minska arbetslösheten eller stärka den ekonomiska tillväxten. Det behövs reformer som minskar tillgången till offentliga medel och som återger företagsamheten tilltron till sin egen förmåga.

Hittills har inget av partierna talat ut om företagsstödet, vilket tyvärr indikerar att inget parti på allvar är berett att på allvar kontrollera de statliga utgifterna. Det är politik som vanligt – den som redan skapat den nuvarande ekonomiska krisen. Amerikanerna förtjänar något bättre. Det verkar som om saker och ting måste bli ännu sämre innan någon börjar tala om sanningen rörande våra problem. ☞

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställts av C.G. Holm. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är Contras sammanfattning av originalkällan om inte annat markeras med citationstecken.

Svenska skolan

I tidskriften Pedagogisk forskning skrev Jan Sjunnesson en artikel år 2011. Sjunnesson hade undersökt vilka som sökte till lärarutbildningen (antalet sökande är så få att så gott som alla kommer in). De sökande hade påfallande dåliga skolresultat och var i första hand kvinnor från familjer med ”svagt kulturellt kapital”. I lärarutbildningen möter de fortfarande tankar från 1968, att utbildningen ska analyseras med utgångspunkter från klass, etnicitet och kön istället för med utgångspunkt från vad eleverna lär sig. I lärarutbildningen utgår man från att eleverna själva vill lära sig och att de ska lära sig det de själva vill (istället för att skolan ska se till att eleverna lär sig basfärdigheterna). Standardprov och examina ses ofta som av ondo och eleverna måste uppmärksammas på att göra motstånd mot skolans ”indoktrinering”. Det sistnämnda kan nog vara nyttigt med tanke på den inriktning som skolan fått, men skulle eleverna komma med den typen av invändningar lär de sig snart att det var fel ändå.

I de länder som uppvisar de bästa resul-

taten vid internationella jämförelser av undervisningen, i Östasien och i Finland, har man ofta större undervisningsgrupper och billigare läromedel. Lärarna har dessutom kortare utbildning. Svenska lärarfacket kräver mindre grupper och brukar skylla dåliga utbildningsresultat på alltför stora grupper. Alldeles feltänkt alltså, det handlar nog mer om att lärarna vill arbeta mindre – gärna dock mot kraftigt höjda löner. I de framgångsrika länderna har man dessutom ofta ”mästerlärare” som undervisar sina mindre framgångsrika kollegor hur man når framgång. När man i Sverige, på utbildningsdepartementets initiativ, utsåg tio ”superlärare” med just den funktionen tackade många skolor helt nej till deras medverkan och i andra fall var det lärarna som inte ville se sitt eget arbete nedvärderat genom att det skulle komma någon som skulle visa hur man kunde göra det bättre. Facket gick som vanligt i bräschen för att säga nej, trots att man kan anta att ”superlärarna” var medlemmar i facket de också.

Jan Björklund har det inte lätt i sin roll som utbildningsminister.

(Axess)

Pierre Schori får inte se hemliga handlingar

Vi berättade i Contra nummer 3 att Kamarrätten avvisade Pierre Schoris begäran att han skulle få se hela sin person-

akt hos SÄPO. När SÄPO avvisade Schoris begäran hänvisade man till att handlingarna innehåller uppgifter om bland annat SÄPOS verksamhet och Sveriges internationella förhållanden och sekretess till skydd för underrättelseverksamhet och rikets säkerhet. Ofta handlar det då om en önskan att skydda uppgiftslämnare och att skydda insyn i vilka uppgifter som kommit till Sverige från främmande makt och på vilket sätt utbyte av information skett.

Pierre Schori begärde prövningstillstånd av Kamarrättens dom. Kamarrätten hade på plats hos SÄPO konstaterat att handlingarna innehöll uppgifter som omfattas av sekretess. Högsta Förvaltningsdomstolen har nu avvisat Pierre Schoris begäran om prövningstillstånd. Kamarrättens dom står fast.

Dyra hyreshus

I förra numret av Contra hade vi en artikel om hur destruktiv den svenska bostadspolitiken är. Vi har sedan dess hittat ett citat som ytterligare belyser den sneda bostadspolitiken i Sverige:

I Berlin bygger jag ett hyreshus för tio miljoner kronor. I Sverige kostar motsvarande hus femton miljoner.

(Fastighetskungen Roger Akelius i Expressen)

Svårt få fram siffror om invandringen

Den brittiska tidskriften Economists Norden-bilaga från den 2 februari har fått fram några siffror om invandringen som vi haft svårt att hitta i svenska källor. Men när Economist publicerar litar vi på resultatet. Economist konstaterar att 84 procent av infödda svenskar i arbetsför ålder har ett arbete, men bara 51 procent av icke-europeiska invandrare. Utom-europeisk invandring som lösning på en kommande arbetskraftsbrist är kanske inte en solklar lösning på ett existerande problem. 26 procent av landets fångar är utlänningar och hela 50 procent av dem som har straff på mer än 5 år. 46 procent av de arbetslösa är icke-europeer och 40 procent av icke-europeerna är ”fattiga” – siffran för infödda svenskar är 10 procent. Av Sveriges befolkning är 15 procent födda utomlands, varav 7 procenten heter utom Europa.

Hushållsinkomsten för icke-europeiska invandrare i Sverige ligger 36 procent un-

der vad som gäller för infödda svenskar – vilket kan jämföras med en skillnad på bara 21 procent 1991. I Danmark har utvecklingen gått åt rakt motsatt håll. Skillnaden i sysselsättning mellan danskar och invandrare var i mitten av 1990-talet 42 procent. Idag är skillnaden bara 24 procent.

Inte bättre se'n

Contra brukar förfäktas tesen att det inte blir någon ordning på skolan förrän alla vänstervridna flumlärare från "68-epoken" pensionerats. Nu läser vi i *Svensk Bokhandel* att det kanske inte blir bättre sedan heller. Var åttonde lärare under 40 år har inte läst en enda skönlitterär bok under det senaste året. En tredjedel har läst högst två. Undersökningen har gjorts av Läraförbundet.

Penningtvätsstopp rena trakasserier

Myndigheterna har infört drakoniska regler mot "penningtvätt". Som vanligt slår man med storsläggan mot den "lille mannen", medan de som verkligen ägnar sig åt penningtvätt har råd att gå den krångliga och dyra vägen runt reglerna. Tre färskas exempel.

Ett schweiziskt par köpte ett sommarhus i Leksand. Större delen av året bodde de i Schweiz, några sommarmånader i Leksand. Huset kostar pengar. El, sophämtning, hantverkstjänster med mera. Räkningarna ska betalas till svenska konton. Vad är då mer naturligt än att paret ville skaffa ett svenskt bankkonto att betala från? Men utan svenskt personnummer ska det mycket till innan man ens får öppna ett enkelt transaktionskonto i en svensk bank. Paret blev nobbat av samtliga banker i Leksand (Handelsbanken, Nordea och Leksands Sparbank). I Borlänge blev det dock framgång när SEB faktiskt ställde upp. Kraven på personkontroll är höga om en bank ska öppna ett konto för en person utan personnummer och de flesta banktjänstmän tar den enkla vägen och nobbar.

Det andra exemplet. En polsk snickare med egen firma, svenskt F-skattebevis och svenskt personnummer ville öppna konto för att kunna betala preliminärskatten som skatteverket utfärdar. Det blev nobben från banken trots att han hade personnummer. Han hade nämligen ingen av banken godkänd legitimation.

Visserligen hade han en polsk EU-legitimation, men banken krävde pass, eftersom han var utlänning. Något pass hade mannen över huvudet taget inte, eftersom han tagit färjan mellan två Schengen-länder. Snickaren kunde visserligen få betalt kontant, men att betala skatten gick inte. Han kom snart på att det var bättre att jobba svart när banken vägrade honom den allra enklaste tjänsten han behövde.

Det tredje exemplet kanske är det värsta, eftersom det berör flest personer. SL, lokaltrafikbolaget i Stockholms län, har infört registreringsvång för att köpa biljetter via SMS. När SL tidigare drev systemet i egen regi behövde man inte ha den krångliga omvägen för att köpa en enkel bussbiljett (men å andra sidan vägrade man att acceptera utländska telefonabonnemang, vilket gjorde det extra krångligt för utländska turister att åka kommunalt). Nu har själva betaltjänsten lagts ut på ett annat företag, som säkert är duktigare än SL på själva tekniken. Men då blir det betalningsförmedling och då kräver penningtvättreglerna att man måste veta vilken kunden är, även när det gäller en så billig tjänst som en bussbiljett för 30 kronor. Antalet sms-biljetter har sjunkit från 30 000 till 10 000 per dag sedan registreringsvånget infördes. Inte bara att det är krångligt, det har visat sig att tekniken inte accepterar många av kundernas tekniska lösningar, vilket gör att de slängs ut ur systemet och vägras att köpa biljetter, eftersom systemet inte kan registrera dem.

Livsfarlig vindkraft

I början av mars löpte ett vindkraftverk amok i Stora Beddinge utanför Trelleborg. Vingarna roterade okontrollerat och den säkerhets spärr som ska stoppa kraftverket vid för hög vindstyrka fallerade. De som bodde alldeles intill vindkraftverket var tvungna att lämna bostaden och kunde inte återvända förrän vindkraftverkets vingar slitits loss och slungats iväg.

Anti-kommunistisk kuban tystad av kulturvästern

En av den kubanska musikens allra främsta, Bebo Valdés, avled nyligen i Stockholm. Av många anses han vara mannen bakom mambo, även om det inte är säkert att det var bara han som skapade den musikstilen. Valdés bodde i Sverige i fem-

tio år. Han var son till en cigarrarbetare och sonson till en slav och skaffade sig en stark position i den kubanska musiken före Castros maktövertagande. Han var bland annat arrangör och orkesterledare på den berömda nattklubben *Tropicana* i Havanna. Han flydde från Kuba efter Castros maktövertagande och bodde i Mexiko och Spanien innan han 1963 hittade kärleken i Sverige. Här försörjde han sig som barpianist i trettio år och det var helt tyst om honom, tills han upptäcktes på nytt, inte i Sverige utan i Tyskland. Det blev starten för en ny karriär i sjuttioårsåldern. En karriär som resulterade i nio Grammys – det mesta som någon svensk fått. För kulturvästern var han dock en ingenting. Han hade flytt från kommunismen på Kuba och återvände aldrig till sitt älskade fosterland. Han spelade hellre på barerna i övre Norrland.

Gamla Moderaterna

På Facebook hittar Du "Gamla Moderaterna": <http://www.facebook.com/GamlaModeraterna> Så här kommenterar gruppen sitt mål: "Ännu så länge är förstahandsmålet att styra tillbaka Moderaterna från nya till nygamla genom opinionsbildning och gnäll. Målet för oss är att kunna rösta på moderaterna utan att behöva förhandla med våra egna värderingar innan. Det är soffan eller ett moderat parti som lyssnar på de gamla kärnväljarna igen som gäller 2014. Vi är konservativa. Liberala alternativ finns inte för oss."

Friad för misshandel för att han var knarkpåverkad

Polisen i Umeå kallades till en lägenhet där en 22-årig man från Stockholm misshandlat sin mamma. När polisen kom gick mannen till attack mot en av poliserna och slog honom i tinningen. Poliserna hade sedan påtagliga problem att sätta på honom handbojor och när det lyckats slog han sitt eget huvud i golvet så att sjukvårdare fick tillkallas för att ge honom lugnande medicin. När 22-åringen åtalades för misshandel och våld mot tjänsteman friades han med motiveringen att han på grund av hallucinationer inte hade något uppsåt. Åklagaren överklagade och i hovrätten blev domen densamma. Mannen ansågs ha agerat utifrån så kraftiga vanföreställningar att han ansåg sig vara utsatt för hot. Och då var det OK att misshandla polisen. (Lexnova)

UTLANDS-NYTT

Libertarianerna i amerikanska presidentvalet

Gary E Johnson, tidigare republikansk guvernör i New Mexico, var den presidentkandidat som fick tredje flest röster i USA i höstas. Han fick 1 237 074 röster eller 0,96 procent av de totalt avgivna rösterna. Barack Obama fick 66 miljoner röster (51,03%) och Mitt Romney 61 miljoner röster (47,18%). Det var libertarianernas bästa resultat sedan 1980 då Ed Clarke fick 1,10% (vilket dock, på grund av färre röstande, inte räckte upp till den dryga miljon som Gary Johnson fick förra året).

Gary Johnson var populär som guvernör i New Mexico och det var väl därför inte att förvåna att han fick sitt bästa resultat (3,55%) i just New Mexico. I ytterligare tre delstater fick han mer än 2 procent: Montana, Alaska och Wyoming. Alla tre starka republikanska fästen.

Svårigheten att komma med på röstsedeln varierar och 2012 hade Libertarian Party kommit med på 47 ställen. I Alabama, Michigan och Tennessee var det antingen som oberoende kandidat eller som handskrivna kandidat som Johnson fick röster. I Oklahoma var det stort omöjligt att rösta på Johnson. Oklahoma har de i särklass tuffaste bestämmelserna för valsedeln och tredjekandidater lyckas ytterst sällan komma med på valsedeln i Oklahoma.

Fjärde parti var de Gröna med 453 374 röster (0,35%)

Tidigare kandidater för Libertarian Party:

- 2008: Bob Barr 0,40%
- 2004: Michael Badnarik 0,32%
- 2000: Harry Browne 0,36%
- 1996: Harry Browne 0,50%
- 1992: Andre Marrou 0,28%
- 1988: Ron Paul 0,47%
- 1984: David Bergland 0,25%
- 1980: Ed Clarke 1,10%
- 1976: Roger MacBride 0,21%
- 1972: John Hospers 0,0048%

John Hospers var på sitt sätt den mest framgångsrike då han faktiskt fick en röst i elektorskollegiet. Där fick annars det året Richard Nixon 520 röster och George McGovern 17.

Bryssel bestämmer in i minsta detalj

I början av 2012 sänkte Frankrike och Luxemburg momsens på e-böcker till samma nivå som pappersböcker. Men EU har fastställt att e-böcker ska betraktas som elektroniska tjänster och därmed ska moms-satsen vara en annan (högre). EU-kommissionen har därför bestämt att Frankrike och Luxemburg ska ställas inför rätta för brott mot EU-fördraget.

I svenska Riksdagen har flera motioner väckts om att e-böcker och pappersböcker ska ha samma momssats. Eftersom den allmänna moms-satsen är mycket hög i Sverige blir det stor skillnad mellan att köpa en bok som e-bok eller pappersbok (25 procent jämfört med 6 procent). Svenska e-bokhandeln AdLibris planerar för övrigt ett dotterbolag i Luxemburg för att kunna sänka momssatsen på e-böcker från 25 procent till 3 procent (vilket är moms-satsen på böcker i Luxemburg).

Massmördarna

I USA och i Europa förekommer det av och till vansinnesdåd när en person till synes utan anledning börjar skjuta vilt omkring sig. I flera fall har det varit fråga om skolor, men också i biografier och köpcentra. Frekvensen av våldsdåd räknat per invånare är ungefär densamma i USA och i Europa. I ungefär 75 procent av fallen dör gärningsmannen på platsen, vilket torde ha ingått i planeringen inför illdådet. Författaren John R. Lott Jr har skrivit en bok med titeln *More Guns Less Crime*, där han argumenterar för ökad beväpning som ett effektivt medel mot våldsdåden. Han påpekar att James Holmes, som var ansvarig för attacken mot Batman-filmen i Aurora, Colorado i juli förra året (12 döda och 58 skadade) med avsikt valde en biograf som tillhörde ett område där det var förbjudet att bära synliga vapen. Vid den biograf som låg närmast Holmes bostad rådde inget sådant förbud och inte heller vid Colorados allra största biograf, som låg lika långt från hans bostad som den han till slut valde. Vid denna, Century Movie Theater, härskade dock förbud mot att bära

vapen. Lott menar att om man förbjuder vapen blir det enklare för kriminella att begå brott. Många i USA menar också att det inte är hårdare vapenlagstiftning som är boten mot ”skolskjutningar”, utan beväpnade lärare.

(Newsmax)

Atlas Shrugged – del II

Filmatiseringen av Ayn Rands huvudverk *Atlas Shrugged* fortsätter, nu med del II. När projektet inleddes var det tal om den yppersta skådespelarelliten och ett projekt i hundramiljonerdollarsklassen. Så blev det inte. I första delen spelades huvudrollerna av de okända Taylor Schilling och Grant Bowler och budgeten låg på 20 miljoner dollar – men filmen spelade bara in 5. Till del II har man bytt rollistan till Samantha Mathis och Jason Beghe (troligen för att de var billigare, budgeten var nedskuren till 10 miljoner dollar, den har spelat in 4). Nyligen tillkännagavs att det blir en tredje och avslutande del av filmen. Det finns många Ayn Rand-fantaster med stora plånböcker.

De två första filmerna finns nu på DVD och Blu-Ray och kan beställas från <http://www.atlsshuggedmovie.com> Filmerna levereras med 0-zon, det vill säga de kan ses utan problem i DVD-spelare över hela världen.

Den första filmen går också att se på Vodder (filmsajten på <http://www.vodder.se>) Den har faktiskt under ett par månader tidigt 2013 legat bland de mer populära filmerna på svenska Vodder. Även om filmerna inte är några höjdare som filmer, så ligger de idémässigt nära Ayn Rands tänkande, vilket säkert gör dem intressanta för Contras läsare. Även om det som det heter i eftertexterna, att filmerna är gjorda med ”medgivande, men inte medverkan, av Ayn Rands dödsbo”.

Antitrustlagstiftning

Den amerikanska lagstiftningen för att bryta upp monopol är hård och har funnits i drygt hundra år. Men den fungerar lite si och så. Den mest välkända ”framgången” var när Standard Oil Trust upplöstes 1911 – det blev bland annat Exxon och Mobil Oil av delarna. Senare har myndigheterna försökt ge sig på bolag som Kodak och IBM. Med begränsad framgång. Ett av de senaste stora angreppen var mot Microsoft för bolagets nästintill monopol (90 procent) på webbläsare. Myndigheterna

processade mot Microsoft i tre år (1998–2001) innan man la ner målet. Efter tio år var andelen på webbläsarmarknaden långt under 50 procent.

Kodak var ett annat nästan monopol-företag (90 procent av filmmarknaden i USA) som myndigheterna försökte knäcka med antitrustlagstiftningen två gånger. Utan att lyckas. Aktiekursen började sjunka 2001 och 2010 slängdes Kodak ut ur Dow Jones aktieindex efter 74 år! 2012 försattes bolaget i rekonstruktion med en aktiekurs på 0,36 cent (kursen hade legat på 45 dollar, 10000 gånger så mycket år 2001). Marknaden klarade av det som antitrustmyndigheterna inte klarade.

(Reason Magazine)

Vänsterregeringarna i Latinamerika försöker stoppa människorättsorganisationer

Latinamerika utvecklades från en kontinent som dominerades av auktoritära regimer till demokratier, för att nu se en återgång till auktoritära regimer, men denna gång med klar vänsterprofil och klar populistisk inriktning. Värst är det naturligtvis i Venezuela, men Ecuador, Bolivia och Nicaragua ligger inte långt efter. Även i Argentina härskar en ansvarslös vänsterpopulist. Gemensamt är att de skamlöst försöker manipulera ”valen” och inskränka den fria opinionsbildningen, samtidigt som statens alla resurser används för att göra propaganda för det härskande partiet.

Organisationen för Amerikanska Stater (OAS) har satt upp en särskild kommission för att försvara de mänskliga rättigheterna, IACHR, som är en motsvarighet till Europakommissionen för de mänskliga rättigheterna, och precis som Europakommissionen har en domstol som fattar beslut i människorättsfrågor. Under ledning av Rafael Correa, Ecuadors vänsterpresident, har de fyra förstnämnda länderna ovan försökt beskära kommissionens möjligheter att arbeta. Kommissionen finansieras nämligen till stor del med biståndsmedel från Europa och de fyra länderna ville förbjuda kommissionen att ta emot utländskt stöd – utan att föreslå något annat sätt för finansiering.

Kommissionens främsta uppgift har hittills varit att se till att militärer som begått övergrepp i de tidigare auktoritära regimernas namn ställs inför rätta. Men under de senaste åren har kommissionen också börjat agera mot inskränkningarna av yttrandefriheten i Venezuela och Ecuador.

Solcellstillverkare i konkurs

Vindkraften klarar sig skapligt med hjälp av gigantiska statliga subventioner. För solcellstillverkare räcker det inte med statliga subventioner. I mars gick det stora kinesiska företaget Suntech i konkurs. Det norska företaget REC var tidigare ledande i solcellstillverkning, men man har nu skurit ner drastiskt och dotterbolaget REC Wafer Norway gick i konkurs förra året med ett underskott på 1,2 miljarder norska kronor. REC hade 300 anställda

i värländska Glava, men de fick alla sparken, liksom anställda vid norska anläggningar i Narvik och Herøya. Även i Norrbotten (Svappavaara och Porjus) har det tillvektrats solceller. Men verksamheterna har lagts ned. Nu är det den traditionella gruvnäringen som räddar sysselsättningen i Norrbotten när de optimistiska planerna på ”alternativ energi” visat sig vara orealistiska.

I och för sig har priserna på solceller sjunkit drastiskt de senaste åren, vilket skulle tala för att solcellerna skulle få ökad konkurrenskraft. Men även med de nya lägre priserna är solcellerna hopplöst beroende av stora statliga subventioner. Och det går knappast att få lönsamhet i tillverkningen med svenska eller norska löner. Som framgår ovan är det svårt även med kinesiska löner.

(The Economist)

Ingen mjukhet mot skurkar från Barack Obama

En av den amerikanska presidentens privilegier är att han kan benåda fångar. Enligt P S Ruckman Jr, en professor i statsvetenskap från Illinois finns det bara tre presidenter som benådat färre fångar än Barack Obama under sin första presidentperiod. Den förste var George Washington. De andra var William Henry Harrison som envisades med att genomföra installationsceremonin utan ytterkläder och följdriktigt insjuknade och avled i lunginflammation en månad efter installationen i mars 1841, samt James Garfield, som sköts 1881, fyra månader in på sin presidentgärning.

Obama har i sina kampanjtal tagit upp fängelserna och bland annat påpekat att USA har fler fångar per capita än något annat land och att det är kontraproduktivt att förvandla förstagångsanvändare av droger till fångar. Under Obamas tid som president har bara en fånge av 59 som sökt nådd fått det. Under Richard Nixon var det en fånge på 2, under Gerald Ford och Jimmy Carter en på 3, under Ronald Reagan, Jimmy Carter och Bill Clinton en fånge på 5, under George H W Bush en på 10 och under George W. Bush en på 13. Chansen för strafflindring var 1 på 6631 under Obamas första period, medan den var 1 på 15 under Richard Nixon och 1 på 779 under George W Bush. Jämfört med Obama var både Richard Nixon och Ronald Reagan mjukisar.

(Reason Magazine)

Skogsbröderna

– partisankriget i Litauen 1944–1953

I våra grannländer på andra sidan Östersjön bedrevs partisankrig mot de sovjetiska ockupanterna en bra bit in på 1950-talet. Delvis med stöd från Sverige och NATO. Genom spionen Kim Philby fick dock Sovjet kunskap om insatserna och kunde gripa många som kom från Väst, redan när de landsteg. Juozas Lukša klarade första ledet till Litauen 1950, men mördades av kommunisterna när han skulle möta nya partisaner 1951. Den siste partisanen, Stasys Guiga, lyckades hålla sig gömd till 1986.

År 1945 tog Andra världskriget slut på vår bloddränkta jord. Men vad som inte tog slut var kommunismens skräckvälde i de av det bolsjevikiska Ryssland ockuperade länderna. Hos det frihetsälskande folket i Litauen fanns fasorna under första ockupationen 1940–1941 i färskt minne. Inför den antågande sovjetiska ockupationsarmén 1944 flydde ett stort antal litauer ur landet. Av dem som stannade kvar lämnade tiotusentals sina hem och sökte sig ut i skogarna. De drevs av patriotism och av hoppet om att kunna återvinna självständigheten. Litauerne väntade i sin naivitet på den oundvikliga konfrontationen mellan västvärlden och det kommunistiska Ryssland. Stort hopp sattes till de så kallade Atlantchartan, signerad av Winston Churchill och Franklin Roosevelt den 14 augusti 1941, vilken garanterade att de länder, som ockuperats under kriget, skulle återfå sitt självbestämmande.

Biskop arkebuserad

År 1947 sände litauiska katoliker ett desperat brev till påven Pius XII. Brevet som översattes till flera europeiska språk, gav en skrämmande bild av utrotandet av en hel nation och av religiös förföljelse. Ovannämnda år dömdes en biskop till arkebusering och andra biskopar fängslades eller förvisades. Till sist fanns det bara en biskop kvar i Litauen. Att läget var kritiskt framgår av ett dokument från ett sovjetiskt krigsrådsmöte, där man allvarligt övervägde ett förslag om att förvisa alla Litauens invånare till Sibirien. Det av litauiska katoliker under stor nöd skrivna brevet förblev obesvarat.

Vad det heroiskt kämpande litauiska folket inte visste var, att Litauens öde

hade beseglats redan under Jaltakonferensen 1945. På den konferensen tilläts den listige och grymme despoten Stalin att ta kommandot och bestämma gränserna för Sovjetimperiets utbredning efter krigsslutet. I praktiken innebar det att Churchill

---

david.stavenheim@contra.nu

---

och Roosevelt godkände det hemliga tilläggsprotokollet i Molotov-Ribbentrop-pakten, vilket förde de baltiska staterna till den sovjetiska intressesfären.

Denna underdånighet gentemot den ryske diktatorn visar på en otrolig feighet och flathet hos dem som skulle värna om länders frihet och oberoende. I denna förödande eftergiftspolitik spelade Roosevelt en avgörande roll. Han ville till

varje pris vinna Stalins förtroende och han inbillade sig att Sovjet skulle modifiera sitt eget system och genomföra en gradvis anpassning till den demokratiska livsformen. Churchill, som insåg den stora faran med Röda arméns landvinningar, föreslog ihärdigt att de västallierade skulle göra en framstöt i Balkan, men detta förslag förkastades kategoriskt av Roosevelt. Västmakternas monumentala svek mot de baltiska länderna och övriga länder som delade deras öde utgör en skamfläck som torde sakna motstycke i historien.

Väpnat motstånd

Det väpnade motståndet i Litauen under åren 1944–1946 kan karaktäriseras som allmänt uppror. Partisangrupperna gick

Klemensas Sirvys, Juozas Lukša och Benediktas Trumpys i södra Litauen efter luftlandsättning 1950 (här originalbilden). MGB kom över bilden och bytte ut ansikten på Sirvys och Trumpys mot välkända kommunistiska samarbetsmän, varefter bilden användes för att så missstro i Skogsbrödernas led.

samman till större enheter och regelrätta fältslag utkämpades mot sovjetiska inrikestrupper. Ockupationsmakten förflyttade två elitdivisioner till Litauen, av vilka den ena hade utfört de beryktade deportationerna av hela folkslag. NKVD-styrkorna var satta under hård press från Beria, vars order lød: ”Rensa Litauen på antisovjetiska nationalistiska element på ett par-tre veckor”. Frihetskämparna tillfogade fienden avsevärda förluster, men själva led de ännu större förluster. De var inbegripna i en utsiktslös kamp mot en monstruös fiende. En frihetskämpe skrev: ”Jag tjänstgör i skogsdivisionen med Döden som befälhavare”.

Upp till 4000 skogsbröder

Förlusterna tvingade partisanerna, vilka i folkmun kallades Skogsbröder, att övergå till gerillataktik. I fortsättningen opererade man istället med små rörliga förband, som kunde organisera bakhåll och genomföra snabba räder mot ockupanternas förvaltning. Efter att ha övergått till gerillataktiken beräknas antalet frihetskämpar ha uppgått till mellan 2 000 och 4 000.

Partisanerna blev nu tvungna att gräva ner sig djupt i jorden. I början liknade deras gömställen vanliga gropar, men senare byggdes riktiga bunkrar där flera partisaner kunde gömma sig under långa perioder. En partisan, Stasys Guiga, höll sig gömd ända fram till 1986. Hans lakoniska beskrivning av partisanens öde var: ”Månen var min sol”. Ingångarna till bunkrarna doldes med stor uppfinningsrikedom och kunde bara öppnas nattetid. Om dagarna var de undangömda och praktiskt taget levande begrävda och de lyssnade ständigt efter fötsteg utanför. Partisanerna hade också gömställen i böndernas hus, i lador, i brunnar och i skogarna. Varje gömställe var bara känt av dem som använde det och deras medhjälpare.

Partisanerna var medvetna om att de gick döden till mötes. Livslängden för en partisan har beräknats till i genomsnitt 2–3 år. De dog när de överraskades i sina gömställen, utsattes för bakhåll, vid egna eldöverfall eller sprängde sig själva i luften för att undgå att bli tillfångatagna. De brukade låta en handgranat explodera mot ansiktet för att fienden inte skulle kunna identifiera dem senare. Därigenom försökte de skydda sina familjemedlemmar och släktingar från annars oundvikliga förföljelser.

500 sammanstötningar om året

Det registrerades årligen ungefär 500 sammanstötningar mellan partisanrörelsen och ockupationsmakten. Vid varje strid mot överlägsna sovjetstyrkor döddes i genomsnitt en till två partisaner, vilket sakta sög musten ur motståndet. För att de nedgrävda männen och kvinnorna skulle kunna förvandlas till stridsdugliga grupperingar krävdes ett övergripande militärkommando med militärdistrikt och ett tillförlitligt kommunikationssystem. Eftersom posten, radion och telefonnätet var i fiendens händer blev partisanerna tvungna att förlita sig på det enklaste kommunikationsmedlet, nämligen budbärare. Dessa var oftast obehäpnade unga kvinnor, vilka också var förutbestämda att dö i det tysta.

För att det skulle kunna föras en väpnad kamp mot de sovjetiska förtryckarna fordrades det understöd i form av livsmedel, medicin och andra förnödenheter från det civila samhället. Man räknar med att det på en stridande partisan gick fyra till fem understödjare.

Frihetskämparnas möjligheter att få understöd försämrades till följd av en intensiv kollektiviseringsprocess på landsbygden. Böndernas ägor konfiskerades av staten och de som motsatte sig detta deporterades. Fram till början av 1953 hade mer än en kvarts miljon invånare i Litauen drabbats av massakrer, ingripanden och deportationer.

En insats, som bör uppmärksammas och inte glömmas bort, är tyska soldaters medverkan i litauernas frihetskamp. De tyskar som stred med partisanerna var förrymda krigsfångar, soldater som deserterat men stannat kvar och sårade som sökt skydd hos civilbefolkningen. De nädde hoppet om att få återse hemlandet Tyskland, men nästan ingen av dem överlevde.

Kommunistiska medlöpare

Det djupaste föraktet och hatet hos partisanrörelsen väckte de så kallade ”folkförsvarena”, de kommunistiska medlöparna i Litauen, vilka utplacerades i byarna och i småstäderna. Eftersom de var väl förtrogna med områdena och deras befolkning, var de nyttiga för NKVD. De gjorde upp listor över ”folkfiender”, som skulle gripas och deporteras till Sibirien. Dessa förrädare gjorde sig också kända genom att lägga ut nakna, skändade kroppar av

dödade partisaner på torg och trottoarer och sedan i lönnodom betrakta förbipasserande för att se om släktingar eller vänner skulle förråda sig genom sina tårar. De skändade kvarlevorna brukade få ligga kvar i flera dagar, varefter de fraktades bort på lastbilsflak för att slutligen slängas i ett kärr, i en grusgrop eller på en soptipp.

Ockupationsmakten använde sig också av den beryktade ”varulvstaktiken”. Förklädda i exempelvis litauiska arméuniformer drog specialkommandon genom landet och dödade med extrem brutalitet oskyldiga människor och sådana som uppenbarligen sympatiserade med partisanerna. Dessa enheter kunde till exempel ”frita” fångar och lurade sedan med list ur dem vad förhållningarna inte lyckats få fram.

Juozas Lukša kom till Stockholm

En av de ledande motståndskämparna, Juozas Lukša, lyckades 1948 som motståndsrörelsens speciella sändebud ta sig till Väst. Han tillbringade först en tid i Stockholm, varefter han åkte till Paris. Under sin tid i Väst skrev han en bok som på svenska bär titeln *Skogsbröder*. Boken är en detaljrik och autentisk dokumentation av den heroiska motståndskampen mot den sovjetiska ockupationsmakten i Litauen. Boken gavs ut på svenska av Bäckströms förlag år 2005. Lukšas ambition var att återvända till sina vapenbröder, och efter att ha genomgått CIAs agentskola i Tyskland landade han i oktober 1950 med fallskärm i Litauen.

Det sovjetiska kontraspionaget låg emellertid inte på latsidan utan insåg snart att Lukša hade återvänt. Uppdraget att infånga honom gavs åt MGB-generalen Naum Eytinon, vilken hade utmärkt sig i jakten på Leo Trotskij och hans anhängare. Stora resurser anslogs nu för att om möjligt eliminera Lukša. Efter att Lukša flera gånger hade slunkit ur kontraspionagens nät, tog man till en avancerad ”förklädnadsoperation”. Lukša inbjöds till ett möte med ”fallskärmsjägare från Väst”, vilka enligt uppgift också hade gått CIAs agentskola. Att kontaktmannen Kukauskas hade gjort det var förvisso sant, men de övriga i den grupp som han tillhört hade likviderats strax efter en misslyckad luftlandsättning. Kukauskas togs levande, men för att rädda sitt eget skinn hade han

gått med på att bli sovjetagent. Kukauskas kunde svara på de av Lukša till honom tillsända skriftliga kontrollfrågorna om agentskolan, vilket bara den som gått på skolan kunde göra.

Men när vid det arrangerade mötet natten till den 5 september 1951 framkom att Kukauskas inte kände till ett "personligt" lösenord insåg Lukša i sista sekunden att han lurats in i en fälla. Efter att i kort strid mot övermakten ha sårat några fiendesoldater stupade Lukša.

Lukšas död anses vara början till slutet för det väpnade motståndet i Litauen. För övrigt kom tiden att bli den underjordiska arméns främsta fiende. I takt med att regimen långsamt fick fotfäste förlorade man hoppet om en förändring. De årliga deportationsvågorna tunnade ut leden av dem som sympatiserade med partisanerna.

1953 knäcktes motståndet

Den sovjetiskt säkerhetstjänsten blev också alltmer effektiv i sina ansträngningar att värva agenter, och mot slutet av den väpnade kampen fanns det i Litauen 27 000 informatörer som värvats av MGB (senare KGB). Under de sista åren av motståndskampen (1950–1953) använde säkerhetstjänsten ofta partisaner som fått byta sida för att likvidera de kvarvarande skogsbröderna. När hoppet om seger inte längre fanns bröt en del av motståndskämparna samman under tortyr och förhör och gick med på att hjälpa sovjetmakten mot löfte om "åtalseftergift". När de sista distriktsbefälhavarna dödats en efter en 1953, efter att ha blivit förrådada, och när det inte längre fanns någon som kunde ersätta dem var motståndet nedkämplat. Enskilda partisaner nedkämpades dock av fienden så sent som 1962 eller till och med ett fall 1965. Sammanlagt deltog ungefär 50 000 litauer i det väpnade motståndet. Frihetskämparnas sammanlagda förluster har beräknats till drygt 20 000. På fiendesidan uppgick förlusterna till 13 000.

Det litauiska folket tvingades leva under kommunismens skräckvälde till den 11 mars 1990, då frihetens timma slog och Litauen utropades som självständig stat.

En bildhyllning till partisanerna i Litauen kan Du hitta på YouTube; <http://www.youtube.com/watch?v=s8qOkAp4HUU>

Stasys Guiga - skogsbroder som gömde sig till 1986

År 1953 hade sovjetmakten kämpat ner skogsbröderna i Litauen. Men enstaka kämpar lyckades fortsätta kampen. Flera stupade så sent som 1962 och den allra siste, Pranas Končius, stupade i strid 1965. Men Stasys Guiga höll ut. Han höll sig gömd i huset på bilden under 34 år och var aldrig ute under dagstid och fick stöd av omgivningen, bland andra Onutės Činčikaitės, som bodde i huset. Stasys Guiga avled 1986, bara

fem år innan Litauens självständighet.

Det fanns skogsbröder också i Estland och Lettland, som kämpade en hopplös kamp mot Sovjets militära övermakt. Men till slut blev alla de tre baltiska staterna självständiga.

Bilden nedan visar en skiss som ritats av NKVD för att beskriva en bunker för sex personer som skogsbröderna byggt i en ås i skogen.

Den statliga annekteringen av civilsamhället

Civilsamhället är en relativt bortglömd sektor inom svensk samhällsdebatt. Sektorn utgör den del av människors liv som inte styrs av staten och som inte domineras av marknaden. Inom den statliga sektorn gäller likhet inför lagen, alla medborgare ska behandlas lika. På marknaden är det köpkraft, preferenser och affärssinne som är det centrala, allt manifesterat i miljontals frivilligt ingångna avtal. Staten behandlar medborgare som klienter och på marknaden blir medborgaren kund. Men människan är mer än en klient och en kund, människan är en social varelse som i regel uppskattar ett gott umgänge. Det är här som civilsamhället kommer in. Det är här som människor kan umgås och stödja varandra. Det är här som den äkta solidariteten finns.

Staten har under 1900-talet socialiserat den civila sektorn via exempelvis barnbidrag, föräldraförsäkring, snedvriden finansiering av daghem, föreningsbidrag och enhetskola. I rapporten ”Den övermodiga beskyddaren” av Patrik Engellau och Thomas Gür framgår att civilsamhället har socialiserats mer än vad näringslivet någonsin har blivit. Det största hotet mot näringslivets blomstring var löntagarfonderna som i en urvattnad form infördes 1983 av en Socialdemokratisk regering och avskaffades av Bildtregeringen 1991–1994.

I den första fasen av välfärdsstatens utveckling gick övergången från civil verksamhet av skolor, a-kassor och sjukkassor och privat välgörenhet relativt smärtfritt. De gamla dygderna från civilsamhällets socialisationsprocess levde kvar hos medborgarna, vilket gjorde att fusk och överutnyttjande var lågt. Människor ville helt enkelt göra rätt för sig. Men under den andra fasen kom alltfler medborgare

att växa upp utan civilsamhällets uppfostrande normer, och kom att vänja sig vid statens generösa system. Det ledde slutligen till ökat fusk och överutnyttjande. En trend som först på allvar observerades av Kristdemokraternas dåvarande partiledare Alf Svensson som fick mycket kritik för sina påståenden, bland annat från Folkpartiledarna Bengt Westerberg och Lars Leijonborg. Förvisso hade även centerledaren Thorbjörn Fälldin och moderatledaren Gösta Bohman påtalat detta trendbrott på 1970- och 1980-talen, men det var först med Alf Svensson som ämnet togs upp mer regelbundet. Med Alliansens bildande 2004 blev det plötsligt politiskt möjligt att gå till val på att minska generositeten i trygghetssystemen.

Bidrag viktigare än medlemmar

Föreningar är i dag mer beroende av offentliga bidrag än av medlemsavgifter.

---

fredrik.runebert@contra.nu

SVEROK, som står för Sveriges roll- och konfliktspeleförbund och som grundades 1988, är ett utmärkt exempel på denna utveckling. Skattebetalarnas förening har i granskningsrapporten ”Sverok och förstatligandet av civilsamhället” räknat ut att ungefär 91 procent av förbundets verksamhet finansieras av statsbidrag, varav det största bidraget kommer från Ungdomsstyrelsen via ungdomsföreningsbidraget. Utöver statsbidragen tillkommer även kommunala bidrag som de flesta kommuner erbjuder det lokala föreningslivet. Föreningarnas enda incitament att ha många medlemmar är att ungdomsstyrelsen betalar ut 26 kronor i bidrag för varje medlem. Totalt betalar ungdomsstyrelsen ut 72 miljoner kronor till ungdomsorganisationer under 2013, och därtill får ungdomsorganisationer på lokal nivå 164 miljoner kronor. Då är inte kommunala bidrag inräknade. De organisationer som mottar bidragen representerar cirka 693 000 medlemmar. Ungdomsgenerationen lär sig redan från början att egna aktiviteter berättigar till bidrag. Att fylla i blanketter blir viktigare än att själv

betala för sina rollspel och datorspel.

Betalande medlemmar har därmed blivit mindre viktiga för föreningarna, vilket har medfört att medlemmarna har passiviserats. Det korporativa system som på allvar uppstod efter Saltsjöbadsavtalet 1938 har inneburit att regeringar av alla kulörer tar stor hänsyn till centralorganisationer innan politiska beslut fattas. Som remissinstanser gör organisationer såsom LO, Svenskt Näringsliv, HSB och PRO anspråk på att representera fler än enbart de egna medlemmarna. Alliansregeringens initiativ till trepartssamtal om arbetsmarknadens funktion är ett aktuellt och konkret exempel på Sveriges korporativa tendenser.

Denna politik har även haft en inverkan på invandringspolitik. I takt med Sveriges ökande invandring har staten uppmuntrat bildandet av centrala invandrarföreningar, som efter tillstånd har rätt att fördela statliga bidrag vidare till medlemsföreningar inom den centrala organisationen. Detta system har stärkt och upprätthållit stereotypa uppfattningar om olika invandrargrupper samt motverkat en assimilering eftersom invandrare påtar sig en kollektiv identitet i sina relationer med övriga samhället. Den invandrare som påtar sig en kollektiv identitet har möjlighet att utvinna ekonomiska fördelar jämfört med den som väljer att identifiera sig som en svensk medborgare.

Ian Wachtmeister, tidigare en av två partiledare i Ny demokrati, påtalade dessa korporativa tendenser i sina böcker på 1980- och 1990-talen. LO och dåvarande SAF beskrevs som stora elefanter som bestämde över sina medlemmars huvuden. De hade mer makt i samhället än vad som egentligen var legitimt. Under 2000-talet var Centerpartiet inne på att betona och stärka den civila sektorn och formulerade slagkraftiga och ideologiskt inriktade texter om detta i partiprogrammet från 2001. Men det blev aldrig någon konkret och praktisk politik av de vackra orden. I dag är partiet mer fokuserat på fria marknader och decentralisering av offentliga institutioner. Kristdemokraterna verkade ta upp stafettpippen under 2010-talet och gjorde ett stort jippo på Almedalsveckan

(2010) om civilsamhällets stora betydelse under rubriken "Politikens gränser". Men i dag talar partiet allt mindre om detta, samtidigt som förslaget om vårdnadsbidrag, som är det mest konkreta förslaget för att stärka civilsamhällets bas, det vill säga familjen, har dragits tillbaka. Det är tydligt att försök att återinföra ett starkt civilsamhälle i Sverige har svårt att lyfta som en politisk fråga.

Solidaritet en skattefråga

Dygder är starka normer om vilka beteenden som är rätt eller fel. De uppstår och upprätthålls genom sociala relationer mellan människor och det är där som den äkta solidariteten uppstår. I sociala grupper uppstår regler om hur man ska bete sig mot varandra. De som följer reglerna belönas medan de som inte följer reglerna bestraffas. Genom socialisation och barnuppfostran överförs normerna från generation till generation. Bland ekonomer talas det ofta om incitament, vilket är samma sak som motivation. Det finns två grundläggande metoder att motivera en människa att bete sig på ett visst sätt, det är piskor och morötter. Arbetslinjen går ut på att strama upp bidragssystemen, piskan, och samtidigt sänka skatten på arbete, moroten. Men allt handlar inte om ekonomi. Det finns även moraliska incitament, vilket till skillnad från ekonomiska incitament, kommer inifrån. Den inre moraliska kompassen hos varje människa kräver inte ett yttre tryck, även om kompassen i sig uppstår via barnuppfostran. Om man gör något som man vet är fel får man dåligt samvete, gör man något bra känner man en inre tillfredsställelse. Författarna till ovan nämnda rapport menar att denna inre kompass, driven av moraliska incitament, har försvagats i takt med statens expansion.

Socialister och socialliberaler tycker att detta är en positiv utveckling eftersom individen frigörs från det sociala förtrycket inom familj, släkt och umgängeskrets. Den som hamnar i ekonomiska svårigheter behöver inte längre be sin familj eller sina vänner om hjälp utan kan vända sig till den anonyma och abstrakta staten. Den som är lagd åt lurendrejerier känner också en mindre skuld när hon bidragfuskar, än när hon lurar en vän av kött och blod. Förvisso kan det finnas en fördel att människor inte längre är lika utlämnade till ett socialt tryck som är baserat på fördomar mot exempelvis

homosexuella eller andra avvikare. Men samtidigt måste frågan ställas om varför det är bättre att bli beroende av staten än av sin familj eller sina vänner? De flesta har ett grundläggande behov, även om man inte är medveten om det, av att klara sig själv, att inte vara beroende av andra. Känslan av oberoende stärks inte bara för att man byter ut civilsamhället mot staten. Denna mänskliga tillvaro, där solidaritet blir en fråga om skatter och inkomstfördelning, kallas för statsindividualism. I den ideologin är civilsamhället borttänkt. I det systemet existerar bara individen och staten. Följdriktigt finns det då inget större intresse av att stärka familjernas ställning i samhället och därmed finns det heller ingen motvikt eller vakthund mot politikens klåfingrighet. Maktbalansen är helt ur spel.

Resultatet av den förda politiken där staten har övertagit civilsamhällets alla funktioner är att solidariteten tar slut när skatten är betald. När en vän eller en familjemedlem får ekonomiska problem, eller andra problem, då är det staten som ska gå in med stöd. Staten avkrävs en omöjlig uppgift att hjälpa alla som får problem. När staten inte uppfyller kraven blir vi upprörda och kräver mer resurser, mer regleringar eller att politikerna helt enkelt ska göra något. Ansvaret för barnens uppfostran överförs mer och mer till förskola och grundskola. En effekt som stärks av Folkpartiets och Alliansregeringens hårda förbudslinje mot hemskolning. När enhetsskolan infördes

och kombinerades med 1960-talets flum-pedagogik uppstod en skräck för att ställa krav på ordning och reda, främst av ideologiska skäl. Ännu mindre vågade man ställa krav på höga kunskapsambitioner. Dessutom är det få medborgare i dag som vågar säga ifrån när andras barn gör fel, såsom att beträda en gräsmatta i parken, röka, supa eller att mobba en avvikare. Och de som ändå vågar ingripa och säger åt barn eller ungdomar som pissar på en offentlig plats eller retas med en hund riskerar misshandel.

Det är inte längre den inre kompassen som styr våra beteenden mot varandra. Solidariteten har förstatligats och vi har förlorat en stor del av vår förmåga att tänka själva och ta ansvar för våra egna och andras liv. Organisationer som mottar bidrag från det offentliga tvingas att anpassa sig efter politiskt korrekta dogmer. Mångfalden i samhället hotas då eftersom medlemmarnas preferenser får mindre betydelse. Det kan handla om att en speedwayklubb måste anamma ett genusperspektiv på sin verksamhet för att få tillgång till ett kommunalt bidrag. Bidragssystemen används därmed som ett styrmedel för att anpassa civilsamhället till det politiskt korrekta. Den statliga dygden om likhet inför lagen pådyvlas därmed en sektor vars logik inte överensstämmer med statlig verksamhet. Alltså har staten annekterat civilsamhället. Detta är en tydlig misstroendeförklaring mot medborgarnas möjligheter att tänka själva.

Staten lägger alltmer beslag på "civilsamhället". Bland annat genom generösa bidrag, som är förenade med villkor. Sverok är enligt egen uppgift Sveriges största ungdomsorganisation med 135000 medlemmar som sysslar med bland annat lajv-spel. Redan på organisationens hemsida på internet heter en av huvudrubrikerna "Sök bidrag".

Isen vid Nordpolen och den ”globala uppvärmningen”

I somras (ja, september, då istäcket är som minst varje år) blev det krigsrubriker när isen i Arktis nådde sin miniminivå sedan mätningarna startade. Det var efter att det varit tyst ända sedan 2007, eftersom minimiistäcket sedan dess varit större än tidigare. Men sommaren 2012 bröt hårda stormar upp istäcket alldeles innan vinterkylan slog till. I oktober var det ingen som skrev om istäcket längre (för extremvärdena var borta) och nu på vårvintern 2013 är istäcket helt normalt igen.

Havsområdet runt Nordpolen är nästan lika stort som landområdet runt Sydpolen. Men det är en väsentlig skillnad på klimatet i norr och i söder. Vilket till en del beror på att det är hav i norr och land i söder. Kring Nordpolen ligger isen ovanpå havsytan, med omkring noll grader under isen. Istäcket är inte heller särskilt tjockt, fyra–fem meter, norr om Kanada upp till femton meter. På Antarktis är det kallare och isen växer uppåt. Eftersom isen kring Nordpolen flyter spelar det ingen roll för havsytan om den smälter, men om isen kring Sydpolen skulle smälta skulle havsytan öka med storleksordningen 50 meter – där ligger istäcket på land. När isen i utkanten av Norra ishavet smälter på sommaren blir det snarast något minskad vattenvolym, eftersom is tar större volym än vatten, även om skillnaden är liten.

Golfströmmen styr istäckets omfattning i Norra ishavet. Kartan över vinterisens utbredning visar tydligt att istäcket är betydligt mindre vid Golfströmmens slut (utanför Norge och väster om Svalbard är det isfritt). Variationerna i istäcket i våra trakter är mer beroende på Golfströmmen än på andra klimatfaktorer. Vid Stilla havet (Berings sund) är det dock annorlunda. Havsströmmarna i Stilla havet är inte lika konstanta som Golfströmmen, de svänger med tiden och just nu är det kallare väder på gång (cykeln är mellan 60 och 70 år). Minimum (och därmed maximum istäcke) kommer att nås 2040. Men då handlar det om hur isen ser ut vid ismaximum, som inträffar i månadsskiftet mars/april.

Samtidigt som ismaximum har ökat har isminimum (i mitten av september) minskat. Det förklaras av att Golfströmmen varit varmare under senare år. Just under 2012 kombinerades Golfströmmen

med kraftiga vindar som bröt upp packisen. Därmed blev det ett istäcke som låg under 2007 års låga nivå. 2007 var rubrikerna stora om att isen i Arktis höll på att smälta. När istäcket under åren 2008–2011 ökade var det tyst i media, varefter rubrikerna kom tillbaka i september 2012. Men det var knäpptyst igen i oktober och november, då istäcket ökade snabbt och återigen låg över 2007 års nivå. Dock låg det under medianen för 1979–2000. Den 23 mars 2013 – vilket är bra nära årets ismaximum – låg istäcket dock nära medianen.

Spetsbergen isfritt för 3000 år sedan

Ungefär 60 procent av Spetsbergen är täckt av glaciärer. Under värmeperioden för mellan 4000 och 9000 år sedan var medeltemperaturen på Spetsbergen 4 grader högre än idag. Sedan vände temperaturen och för cirka 3000 år sedan började glaciärerna växa – en del anser att det överhuvudtaget inte fanns några glaciärer på Spetsbergen för 3000 år sedan. De nådde ett maximum omkring 1920 och har senare backat något. Det är dock osäkert om den totala isvolymen har backat, det förefaller snarare vara så att isen ökat på de högsta punkterna och minskat närmast havet. Det vill säga där människor rör sig har den synliga glaciärkanten backat det senaste seklet. Men det finns en hake, permafrosten gör att basen på glaciärerna ibland förhindrar att den glider neråt, och så släpper permafrosten efter och plötsligt glider glaciären ner och växer i nederänden, men tappar på toppen. För att klara ut vad som verkligen händer räcker det inte med att studera utvecklingen under några decennier.

Isen på Grönland ökar på toppen, men minskar vid kusten

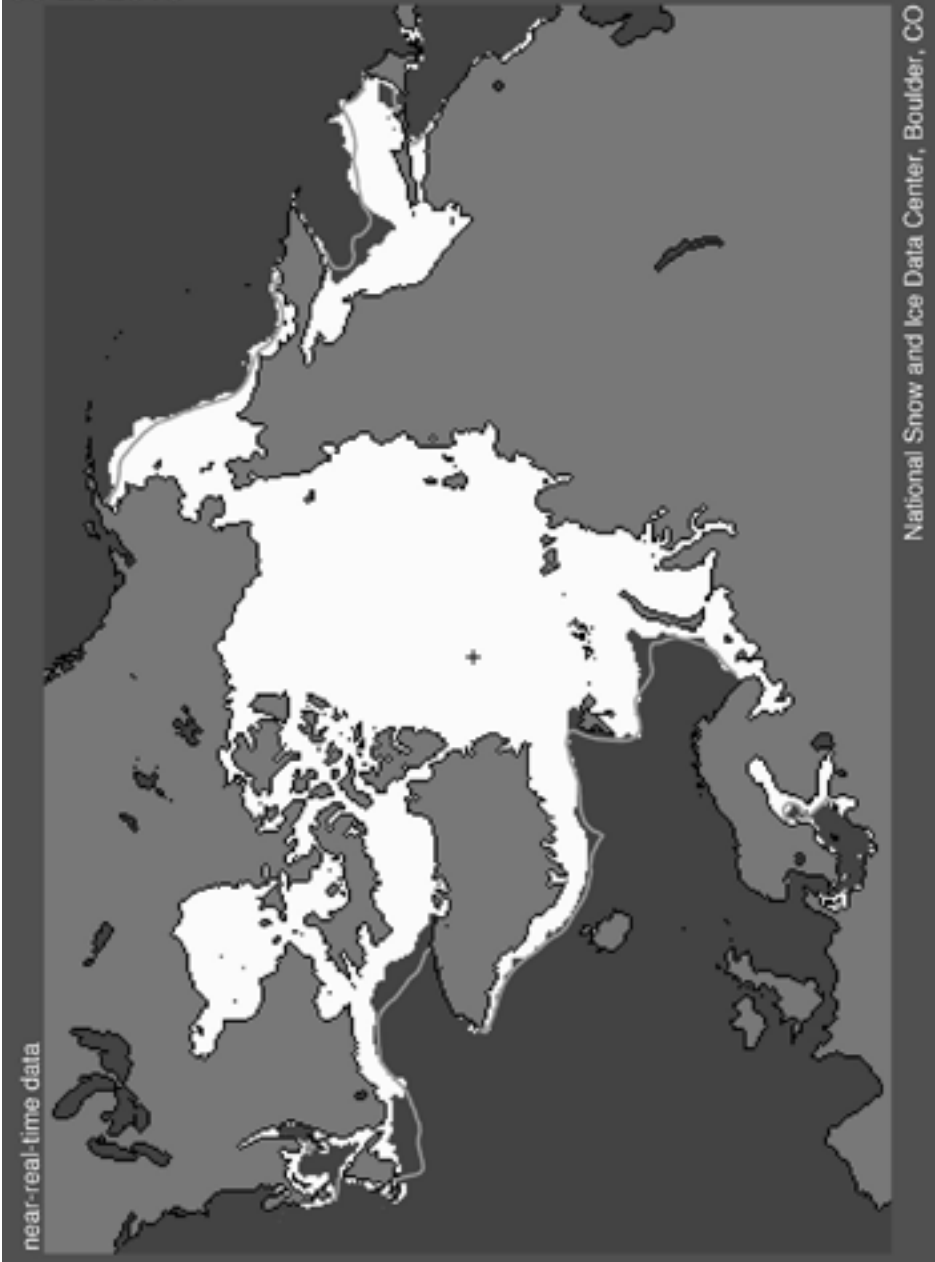
Grönland, som är mer än fyra gånger så stort som Sverige, är till 85 procent täckt av glaciärer. Medeltemperaturen skiljer sig med hela 20 grader mellan öns norra och södra del. Ovanpå glaciärtäcket är det sällan om ens någonsin plusgrader. Även under mellanistiderna har Grönlandsisen klarat sig bra – under förra mellanistidperioden var medeltemperaturen 2 grader högre än idag, men isen klarade sig bra och låg som lägst bara 30 procent under dagens nivå.

Även för Grönland gäller att isen smälter undan i lägre områden nära havet, men att isen ökar på högre nivå. Över 1500 m ökade isen med 5,4 cm per år. Större delen av Grönlandsisen ligger över den så kallade jämviktlinjen, den linje som kan dras där tillförseln av ny nederbörd överstiger bortsmältningen under året. Under linjen sjunker isvolymen, ovanför ökar den. På norra Grönland ligger jämviktlinjen på cirka 1000 meter över havet och på mellersta Grönland omkring 1350 meter. På södra Grönland är man tillbaka vid 1000 meter på grund av hög nederbörd och molnigt väder.

Under senare decennier har temperaturen på Grönland knappt ändrats allt. Det är en obetydlig ökning i söder (där det finns människor) och ingen förändring alls i norr. Ungefär 85 procent av istäcket ligger över jämviktlinjen, där isen ökar i volym, medan bara 15 procent ligger under jämviktlinjen. Men den högt belägna isen glider ner längs fjällsluttningarna och hamnar så småningom i avsmältningssområdet.

Mest omtalad av glaciärerna på Grönland är Jakobshavns-glaciären som ligger vid Jakobshavn (Ilulissat) på den grön-

Sea Ice Extent
03/22/2013

Det vita fältet visar havsisens utbredning den 23 mars 2013. Den grå linjen visar medianen för havsisens utbredning den 23 mars under perioden 1979–2000. Som synes är istäcket något mindre än normalt vid Grönlands västkust, men å andra sidan något större än normalt i Berings hav.

ländska västkusten, tjugo mil norr om Polcirkeln. Glaciären är en sex mil lång utlöpare från huvudglaciären på Grönland och längs den dalsänka där glaciären flyter fram sker tio procent av isavloppet från de inre delarna av Grönland. Jakobshavnsglaciären kalvar mellan 35 och 40 kubikkilometer is per år.

Ibland hör vi att hastigheten på avsmältningen vid Jakobshavn ökar, men så är inte fallet. Glaciären rör sig med cirka 30 meter om dagen ner mot havet

och när den når ut i havet kalvar den av isberg. Den nedre delen av glaciären flyter i havsviken, så avsmältningen och avkalvningen styrs av värmen på havsströmmarna från söder. För 150 år sedan var Jakobshavnsglaciären bara hälften så lång som den är idag. På 150 år har alltså isvolymen ökat rejält. Det gäller även på toppen av inlandsisen. På 1960-talet var den hösta punkten av istäcket uppmätt till 3 147 medan den idag är 3 240 meter, en ökning på cirka 90 meter under 50 år.

Ismängden svarar väl mot vad som hänt några militärflygplan som nödländade på isen sommaren 1942. När flygentusiaster 2002 bärgade ett av flygplanen så låg det 82 meter ner i isen.

Beräknar man istillväxten över jämviktlinjen så uppgår den till ungefär 500 kubikkilometer per år, medan avkalvning och avsmältning uppgår till mellan 350 och 400 kubikkilometer. Skräckhistorierna om att isen över Grönland kommer att försvinna, vilket skulle höja havsytan med 6–7 meter, stämmer inte. Det är inte troligt att Grönlandsisen försvinner innan nästa istid kommer om 1000–2000 år. Just nu är klimatet på Grönland visserligen mildare än omkring 1850, då ”lilla istiden” tog slut. Men det är långt kallare än när vikingarna bodde på Grönland. Vikingabosättningarna försvann på 1300-talet sedan klimatet blivit betydligt bistrare. Det blev helt omöjligt att odla säd och till slut gick det inte ens att odla hö åt boskapen. Istället för jordbrukande vikingar kom säljagande eskimåer från Kanada, eskimåer som hade en helt annan livsstil, mer avpassad till det allt bistrare klimatet på Grönland.

Det förtjänar för övrigt att noteras att om isen på Grönland skulle smälta skulle trycket på ytan lätta och det skulle uppstå en landhöjning, precis som i Skandinavien efter istiden (vid Höga kusten är landhöjningen fortfarande cirka 1 cm per år). Beräkningar som gjorts av professorn i geofysik vid Universitetet i Stavanger Willy Fjeldskaar visar att landhöjningen skulle bli 15–20 meter vid Grönland, men så långt bort som vid norska kusten skulle landhöjningen bli 6–7 meter, det vill säga den skulle helt kompensera höjningen av havsnivån (men i Australien skulle man naturligtvis få uppleva hela höjningen av havsytan).

Golfströmmen vår räddning

Vårt relativt milda klimat är helt beroende av Golfströmmen. Ändringar i den skulle kunna bli förödande. Den globala uppvärmningen borde (om den fanns, medeltemperaturen på jorden är oförändrad de senaste femton åren) vara ett plus för oss. Den skulle kunna rädda oss även om Golfströmmen skulle försvagas (något som har hänt tidigare i klimathistorien). Uppsala ligger på samma breddgrad som Grönlands sydspets. Och Gävle på samma breddgrad som det grönländska istäckets början.

Operation Norrsken

I Stasi-arkivet i Berlin finns ett färdigt bokmanuskript på svenska som bygger på åratals arkivstudier. Boken var avsedd att publiceras av en svensk författare i anslutning till Helsingfors-konferensen 1973–1975 och målsättningen var att kompromettera Sverige och särskilt Olof Palme, för att påverka resultatet av konferensen. Det visade sig dock att Olof Palme, i motsats till östtyska Stasis förhandsanalys, svalde den kommunistiska linjen med hull och hår. Boken publicerades därför aldrig. Men innehållet och tillkomsten kan nu studeras för att få en inblick i Stasis påverkan på svensk politik under det Kalla kriget. Journalisten Christoph Andersson har ägnat sig åt arkivforskning.

Journalisten Christoph Andersson har skrivit en bok med titeln *Operation Norrsken*. Den handlar om den östtyska hemliga polisen Stasi och Sverige under det Kalla kriget. Till skillnad från professor Birgitta Almgrens bok från 2011, som var mer vetenskapligt inriktad, är det här en mer journalistisk produkt, där berättelserna är lättillgängliga och med namnsnämmande (Birgitta Almgren fick ta del av hemligstämplade handlingar, men förbjöds att nämna vilka personer det handlade om, hon förbjöds till och med att kontakta de aktuella personerna).

Kyrkoherden i Burträsk, Alexander Radler, och den (s)-märkte journalisten Björn Jensen får var sitt kapitel i Christoph Anderssons bok – bägge behandlades i en artikel i *Contra* nummer 5 2011 och finns omnämnda utan namn i Birgitta Almgrens bok. I övrigt tar Andersson upp fallet med TV-journalisten Cats Falck (som hittades död i en bil som körts över kajkanten i Hammarby sjö i Stockholm), Bofors krutaffärer och hur filmaren Roy Andersson lurades att göra en film byggd på en Stasi-myt (att AIDS-epidemin skulle vara framkallad av ett misslyckat medicinskt experiment genomfört av CIA).

Bok som skulle svartmåla antikommunisten Palme

Boktiteln anspelar på en fantastisk historia om hur Stasi satsade på att skriva en bok som skulle försöka dra paralleller mellan å ena sidan svenska kontakter med och eftergifter för Tyskland under nationalsocialismen och å andra sidan Sveriges förbindelser med USA under efterkrigstiden.

Stasi ägnade åratals arkivforskning (i

sitt eget arkiv, men också i de arkiv från det nationalsocialistiska Tyskland som kommit i östtyskarnas händer samt dessutom i offentlig amerikanska (!) arkiv) för att svartmåla Sverige och särskilt då Olof Palme. Det hela resulterade i en färdig bok, skriven av Stasi-medarbetaren Kurt Vieweg. Meningen var dock att någon lämplig svensk medlöpare i journalistkåren skulle övertygas om att publicera boken – gärna med egna bearbetningar – i eget namn. Men åratals arkivforskning

---

cg.holm@contra.nu

---

hade Stasi gjort allt för att underlätta den tänkta boken.

Vieweg själv hade mer eller mindre tvingats att delta i projektet. Han hade under Andra världskriget bott i Borås och där varit aktiv i en lokalavdelning av tyska kommunistpartiet KPD. Efter krigsslutet flyttade han och hans danska fru till Halle i Östtyskland, men flydde med tiden till Västtyskland. Hans danska fru bodde dock kvar i Öst och lockade på Stasis uppdrag hem honom till Östtyskland. Hans bakgrund gjorde att hans ställning i Östtyskland var usel. Han kunde bara ”rehabilitera” sig genom att visa sig som en fullblodskommunist som gjorde stora insatser för staten och Stasi.

Vieweg hade skrivit boken med underlag som Stasi tagit fram, men underlaget var en delikat fråga för Stasi, för många av de personer som å det nationalsocialistiska Tysklands vägnar haft kontakt med Sverige, visade sig senare arbeta för Östtyskland och Stasi. De måste ju plockas bort ur grundmaterialet, som uppgår till elva tjocka akter som finns tillgängliga på BStU (Die Behörde des Bundesbeauftrag-

ragten für die Stasi-Unterlagen) i Berlin.

Sanningen innehöll mer

Det var ju också så att vissa av de svenska eftergifterna gentemot nationalsocialister (även efter kriget) var väl genomtänkta. Christoph Andersson har haft möjlighet att granska även svenska arkiv (som ju var hemliga när Stasi gjorde sitt arbete). En del mindre fiskar släpptes iväg till Argentina efter kriget (peronisterna, det vill säga samma rörelse som har makten i Argentina idag, ville gärna välkomna gamla tyska nationalsocialister till landet). Men att de släpptes iväg skedde i utbyte mot insatser för Sverige. Ett exempel som Andersson berättar om är att Arthur Grönheim, som arbetade för tyskarna i Skandinavien under kriget, släpptes iväg tillsammans med ett antal andra nationalsocialister, sedan han vittnat mot ledaren för ett av de svenska nationalsocialistiska partierna, Svensk Socialistisk Samling, Sven-Olof Lindholm, att denne tagit emot ekonomiskt understöd från Tyskland under kriget till partiet och dess tidning *Dagsposten*. Det handlade om 18.000 kronor, vilket i dagens penningvärde skulle motsvara 350.000 kronor.

Det fanns egentligen bara två lagparagrafer som man kunde komma åt nationalsocialister i Sverige med under 1930- och 1940-talen, förbudet mot bärande av politiska uniformer och förbudet mot tagande av utländskt understöd. Bägge paragraferna är avskaffade idag, sedan de visat sig i princip täcka in diverse socialistiska rörelsers verksamhet under 1960- och 1970-talen. Utredningen mot Lindholm blev ett fiasko, eftersom Grönheims vittnesmål inte ansågs räcka till en fällande dom. Förundersökningen lades ned

1948 och det blev aldrig någon rättegång. Sven-Olof Lindholm flyttade för övrigt på gamla da'r sin röst till Vänsterpartiet Kommunisterna. När han fick frågan förklarade han att det partiet var det som stod närmast den nationella socialismen.

Det kan tilläggas att ett annat av de nationalsocialistiska partierna, Svenska Socialistiska Partiet (tidigare Sveriges Kommunistiska Parti, tidigare Socialdemokratiska Vänsterpartiet, tidigare Socialdemokratiska Ungdomsförbundet) råkade ut för fällande domar just med hänvisning till paragrafen om tagande av utländskt understöd. Partiledaren Nils Flyg klarade sig dock utan dom, eftersom han avled redan 1943. Och det var först efter kriget som svenska myndigheter tog itu med frågan. Rättegången ägde rum i juni-juli 1945, fem personer i partiledningen och i redaktionen för partitidningen *Folkets Dagblad* dömdes till straffarbete för mottagande av utländskt understöd och innehav av en olaglig radioanläggning. Här handlade det om mer pengar, cirka 430.000 kronor, i dagens penningvärde över 8 miljoner kronor.

Palme gick östtyskarna till mötes – boken skrevs men kom aldrig ut

Svenska kontraspionaget visste dock hela tiden vad som pågick, men man lät saken bero för att kunna fortsätta sin övervakning av suspekta element.

Det framgår också i Christoph Anderssons bok att flera av de enligt Stasi misstänkta personerna (de som skulle användas för att kompromettera Sverige) var väl övervakade av svenska säkerhetspolisen.

Boken om svenska påstådda eftergifter för Tyskland under nationalsocialismen och USA låg alltså färdig. Tanken var att den skulle släppas för att påverka Helsingforskonferensen om samarbete och säkerhet i Europa, en konferens som väntades pågå i flera år. Stasi visste naturligtvis att Palme under 1940-talet var antikommunist, att han till en del var utbildad

Omslaget på Christoph Anderssons bok är hämtat från Sverige-DDR medlemsblad 1984 och visar hur svenske statsministern Olof Palme hälsar på Östtysklands diktator Erich Honecker. Östtyskarna hade gjort en komplett bok som skulle chikanera Palme, innan de upptäckte att Palme nog egentligen stod på deras sida. Boken finns kvar i Stasis arkiv. Den publicerades aldrig, men Christoph Andersson har läst den.

i USA och att han gått CIAs ärenden i samband med uppbyggandet av en internationell studentrörelse. Palme deltog bland annat på en kongress som ordnades av det internationella studentförbundet som kontrollerades av Moskva i Prag 1949, därefter var han med om att bygga upp en demokratisk internationell studentrörelse utan sovjetisk inblandning, som till stor del finansierades av CIA. En av tankarna var att boken skulle chikanera Olof Palme och försvaga Sveriges ställning på konferensen.

Det visade sig dock, till östtyskarnas stora glädje, att Palme inte alls var den rabiante antikommunist som de föreställt

sig, han svalde det kommunistiska betet med hull och hår och var starkt bidragande till att Helsingforsavtalet i stort sett gick på kommunisternas linje, erkände de nya de facto-gränserna i Europa i utbyte mot löften från östsidan om att införa mänskliga fri- och rättigheter, ett löfte som de aldrig hade för avsikt att hålla.

Resultatet av Palmes och Sveriges linje blev att boken *Operation Norrsken* blev liggande i Stasi-arkivet. Den publicerades aldrig, men den har nu kunnat läsas av Christoph Andersson. ☞

Förutom den aldrig publicerade boken om Sverige och påstått samarbete med nationalsocialisterna innehåller Christoph Anderssons bok utförliga redogörelser för Bofors krutaffärer med Östtyskland, hur TV-reportern Cats Falck var på jakt efter scoopet om just dessa affärer, men istället hamnade på botten av Hammarby Sjö tillsammans med väninnan Lena Gräns.

Ett kapitel belyser hur filmaren Roy Andersson lurades av östtyskarna att göra en film som skulle bevisa att det var amerikanska experiment som låg bakom Aids-epidemin. Roy Andersson hade ursprungligen fått Socialstyrelsen som sponsor till filmen, som skulle visas i skolorna. Men när Socialstyrelsen fick innehållet klart för sig stoppades filmen och Roy Andersson köpte loss den. Han hyr fortfarande ut den! Och har i media så sent som i år försvarat påhittet att USA skulle ligga bakom Aids.

Ett kapitel behandlar "Stasi-prästen" Aleksander Radler i Burträsk i Västerbotten. Han var österrikare men växte upp i Östtyskland och såg bland annat till att flera av hans studiekamrater i Östtyskland hamnade i fängelse för att de planerade att fly till Väst.

Slutligen intervjuas en fortfarande övertygad anhängare av den östtyska regimen. Journalisten Björn Jensen, 90. Jensen hade insyn i det Socialdemokratiska partiets ledning och rapporterade flitigt till Stasi om partiets inre liv.

BREV TILL CONTRA

Kyrkan som försvann

Det finns ett land på vår jord som aktivt arbetar på att avskaffa sin egen religion. Samma land vill också omvandla ett av kristendomens sakrament, nämligen äktenskapet, till en fråga för skatteverket.

Medias beskrivning av denna process får vår svenska kyrka att framstå som ett substitut för socialtjänsten. Landet heter *Sverige!*

I ett antal ledare i våra största dagstidningar har det med emfas framhållits att religion och gudstro är något för svagsinta romantiker och har inte och bör inte ha någon samhällsbärande funktion. För att styrka denna inställning hänvisas ofta till olika fundamentalistiska/religiösa grupperingar och vad de ställt till med.

Sverige kallas av många för landet "lagom". Ett uttryck för detta epitet är onekligen vår övertro på okomplicerade kompromisslösningar på kom-

plicerade problem. Samt vår rädsla för konflikt och att vara dömande.

Journalisten och författaren Nathan Shachar skriver i tidskriften *Axess* nummer 1, 2009 om de olika modeideologierna som florerat i vår del av världen sedan början av förra århundradet. Han jämför George Orwells optimism och socialism med Theodor Dalrymples svartsyn och anti-marxism. Shachar skriver: "...De bägges slutsatser uppvisar många tänkvärda likheter: Orwells engelske arbetare var i stort sett immun mot Hitler, Stalin och deras apostlar. De som applåderade ideologiskt våld hörde till den radikala överklassen. Våra dagars förräderi är återigen de bildades. Det är de gynnade, inte "folket", som formulerar de recept som haft så nedbrytande effekter på skolans, rättssäkerhetens och familjelivets områden. Det är

ingen naturkraft, ingen obönhörlig modernitet som skapat den nya underklass Dalrymple utforskar. Det rör sig inte om missväxt, utan om en draksådd, vars syfte var just detta: att ta över skolan, att krossa kärnfamiljen, förvandla brottslighet till ideologi och upplösa frågor om rätt, plikt, smak och mening i ett relativistiskt töcken...

Att alls ställa krav på människor uppfattas av många välfärdsradikaler som en sorts övervåld."

De "rätta" åsikterna och värderingarna – de politiskt och ideologiskt "korrekta" får våra media ta på sitt ansvar. Tidningar, radio och TV har länge varit och är fortfarande till övervägande del bemannade av journalister med vänstervärderingar som medverkat till vår åsiktsbildning. Paradoxalt nog har dessa i sin välfärdsiver just stött och applåderat näm-

na radikala överklass.

De gudstroende och religiöst engagerade människorna i vårt land har i dag inte mycket stöd av samhället. I den sönderfallande Svenska kyrkan finns inte många att "hålla i handen" eller utväxla teologiska frågor med. I den Katolska kyrkan kommer man inte in utan mycket omfattande introduktionsaktiviteter under lång tid. Kvar finns de så kallade frireligiösa samfundet eller ett rent gnostiskt förhållningssätt.

Vårt debattklimat i Sverige är uselt. En frisk debatt förutsätter opposition och på en högre intellektuell nivå än den vi ser på TV eller läser på dagstidningarnas ledarsidor i dag. Ur kyrkans spillror stiger en grupp individer upp och söker efter någon att tala med.

Stig G Daun

CONTRA | 1988...

Redan 1978 undertecknades ett samarbetsavtal på industriområdet mellan Sverige och diktaturen Kina. Tio år senare stod det klart att avtalet också omfattade militär industri. Contra kunde berätta hur en svensk delegation från den militärt känsliga Flygtekniska Försöksanstalten besökt Chinese Aeronautical Establishment. Det blev ett kinesiskt svarsbesök och svenska forskare genomförde en föreläsnings- och seminarierturné i Kina. Vid FFA fanns när artikeln skrevs

flera kinesiska gästforskare.

Vi berättade om att uppbyggnad av marknadsekonomi och marknadsekonomiska institutioner var den bästa u-hjälpen och pekade på goda förebilder som Elfenbenskusten, Kenya, Sydkorea och Taiwan. Då räknades fortfarande de idag ledande industriländerna Sydkorea och Taiwan som u-länder på G.

Vi berättade om en Amnesty-rapport som avslöjade tortyr i Kommunist-Kina.

Två år efter mordet på Olof Pal-

me hade konspirationsteorierna skenat iväg i ett flertal böcker av författare som man trott bättre om. I några fanns även Contra omnämnd. I ett par togs Contras Palme-kritiska hållning upp som ett näst intill otillåtet yttrande. Det fanns rent fascistoida tendenser även inom det Socialdemokratiska partiet, där legitim kritik mot Olof Palme sattes i samband med mordet och framställdes som en näst intill brottslig gärning.

...för tjugofem år sedan